

DRAUGAS

PERIODICALS
April 08, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDŽIO - APRIL 08, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-07-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 69
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Ilgauskas ir Songaila kovėsi krepšinio aikštėje. Užmirštasis turnyras. 2 psl.

Su vizomis ar be vizų? „Gyvybės kultūra“ ar „gyvybės kultas“? LR ambasadorius kalbėjo TV žiūrovams. 3 psl.

„Draugo lietuviukai“. 4 psl.

Anglų kalbos pamoka. Lietuviai mažai sportuoja. 5 psl.

Retėja Lietuvių operos gretos. Naujausios spaudos apžvalga. I „Cavalleria Rusticana“ vykite autobusu. „Grandis“ ruošia savo koncertą. 6 psl.

Sportas

* 53-čią kartą Prancūzijoje vykstančiose daugia dienėse „Circuit de la Sarthe“ dviratininkų lenktynėse ketvirtadienį 35-asis finišavo bei iš septintosios vietos į šeštąją bendroje įskaitoje pakilo „Agr-Prevoyance“ komandai atstovaujantis Tomas Vaitkus. Lietuvos dviratininkas 195.4 km distancijoje finišavo kartu su pagrindine grupe, o etapo nugalėtoju tapo prancūzas Damien Nazon.

* Pirmąjį pralaimėjimą Jungtinių Arabų Emiratų sostinėje vykstančiame VII tarptautiniame „Dubai Open“ šachmatų turnyre patyrė lietuvis Šarūnas Šulskis ir su 1.5 taško nukrito į 73-ąją vietą. Turnyre pirmąja 3 šachmatininkai, surinkę po 3 taškus — gruzinai Giorgij Kaceisvili ir Merab Gaganasvili bei kinas Yin Chao.

* Indiana „Pacers“ krepšininkai trečiadienį namuose 98:77 sutriuškino Cleveland „Cavaliers“ komandą. Svečių gretose dėl dešinės rankos bevardžio piršto traumos nežaidė vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas. Tai pirmosios šiose sezono praleistos lietuvių rungtynės. Per 73 iki šiol sužaistas rungtynes jis „Cavaliers“ vidutiniškai pelnė po 17.2 taško bei atkovojo po 8.7 kamuolio.

Naujausios žinios

* Seime nesutariama dėl Dokumentų ir archyvų įstatymo pataisų.

* Vilniuje rengiama tarptautinė diskusija apie branduolinių energetikos ateitį.

* Penktadienį Lietuvoje nebus prezidento, premjero ir Seimo pirmininko.

* Lietuvos užsienio reikalų ministras vyksta į Maskvą „gaivinti“ dialogą.

Valiutų santykis

1 USD — 2.671 LT
1 EUR — 3.452 LT

Popiežius savo vaidmenį griauinant SSRS kukliai vadino „stipriu medžio krestelėjimu“

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) — Jonas Paulius II buvo „kietas“ valstybininkas, atsiskę taikstytis su Sovietų Sąjunga, rašo „The Sunday Times“ korespondentas John Cornwell. Vatikano banko vadovas arkivyskupas Paulius Kazimieras Marcinkus korespondentui interviu 1987-aisiais sakė, kad ankstyvaisiais savo valdymo metais Jonas Paulius II Lenkijos „Solidarumo“ sąjungai perdavė 32 mln. JAV dolerių.

Ši suma, kurią Vatikanui tikriausiai dovanavo bankininkas Roberto Calvi, 1982 m. birželio 17 d. rastas negyvas po Londono Blackfriars tiltu, yra popiežiaus dalyvavimo Lenkijos politinėje veikloje ne tik kalbomis, bet ir veiksmais, įrodymas. Jonas Paulius II pritarė Ronald Reagan nusistatymui, kad turėtų būti ryžtingai pasipriešinta pokariniam Jaltos susitarimui dėl rytų Europos pasidalijimo. JAV prezidento ir Baž-

nyčios vadovo bendradarbiavimas 9-ąjį praėjusio amžiaus dešimtmetį, padedant CŽV informacijai apie Varšuvos pakto karinių pajėgų judėjimą, leido popiežiui žaisti mirtiną žaidimą su Sovietų Sąjunga, kurio galutinis rezultatas buvo sovietų valdžios žlugimas Lenkijoje. Priešinėmis komunistui procesas buvo Jono Pauliaus II kasdienybės dalis ir būnant kunigu bei vyskupu, nuo pat jo įšventinimo i kunigus Kroku-

voje 1946 m.

Popiežių Jono XXII ir Pauliaus VI pontifikato laikais bažnyčios vadovai ir Vatikanas buvo persvarstę, kaip gildinti katalikų ir sovietų santykius. Beveik po dviejų dešimtmečių bekompromisinės antikomunistinės politikos, kurią vykdė karo metų popiežius Pijus XII, Vatikanas pradėjo vykdyti tai, kas vėliau buvo pavadinta „Ostpolitik“.

Iki Jono Pauliaus II pontifi-

kato, pasirošimas vesti dialogą su tais, kas prieštaravo bažnyčiai, buvo tapęs taisykle. Specialus pasiuntinys Sovietų Sąjungoje kardinolas Agostino Casaroli pradėjo skelbti apie draugiškus jausmus Maskvai.

Arkivyskupiui Karol Wojtyla iš Lenkijos atrodė priešingai — kad negali būti nei debatų, nei kompromisų. Religinė laisvė yra nedaloma, o bendros nuomonės su ateistais būti negali.

Nukelta i 5 psl.

Rasizmas ir ksenofobija elektroninėje erdvėje bus nusikaltimas

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Už kompiuterinių sistemų pagalba padarytas rasistinio ir ksenofobinio pobūdžio veikas ateityje Lietuvoje turės būti baudžiama kaip už kriminalinius nusikaltimus.

Tokią pareigą numato teisingumo ministro Gintauto Butiško Europos Tarybos teisingumo ministrų konferencijoje Helsinkyje pasirašytas Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų papildomas protokolai.

Protokolo patvirtinimas numatytas Vyriausybės 2004-2008 m. programos įgyvendinimo priemonių plane.

Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų papildomas protokolai priskiriamas prie tarptautinių dokumentų, skirtų kovai su organizuotu nusikaltamumu, sukčiavimu bei korupcija.

Konvencijos papildomas protokolai buvo priimti 2003 m. sausio 28 d. Protokolo tikslas — papildyti Konvenciją nuostatomis, įpareigojančiomis kriminalizuoti rasistinio ir ksenofobinio pobūdžio veikas, padarytas naudojantis kompiuterinėmis sistemomis. Pačią Konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų Seimas patvirtino dar praėjusių metų sausį.

Šiuo metu Lietuva turimų automobilių skaičiumi vienam gyventojui lenkia Europos valstybių vidurkį. Tačiau daugelis automobilių — jau 10-16 metų senumo, yra nesaugūs, kenkia aplinkai. „Lietuva neturi tapti senų automobilių laukynu, metas verslininkams i rinką atvežti naują ir pigių mašinų“, sakė ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas ketvirtadienį atidarydamas tarptautinę automobilių parodą „ALT 2005“. Šiemetinėje „ALT 2005“ — rekordškai daug dalyvių — 205 bendrovės iš 8 pasaulio valstybių. Tono Černišovo (ELTA) nuotr.

Grižta prezidento kalbų rašytojas

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Prezidentūroje pradėjo dirbti literatūros kritikas, poetas Arnas Ališauskas, kuris talkino prezidentui Valdui Adamkui ir pirmosios kadencijos metu.

Kaip sakė prezidento atstovė spaudai Rita Grumadaite, 34-erių metų A. Ališauskas dirbs referentu vidaus politikos ir analizės grupėje, kuriai vadovauja prezidento patarėjas Darius Gudelis.

Teigiama, kad A. Ališauskas

rašys prezidentui kalbas, sveikinimus. Iki šiol prezidentui rašant kalbas talkino buvęs dienraščio „Lietuvos rytas“ žurnalistas Valdas Bartasevičius, kuris šį darbą dirbs ir toliau.

A. Ališauskas rašė prezidentui kalbas ir pirmosios V. Adamkaus kadencijos metu 1998-2003 m.

Pasibaigus pirmajai V. Adamkaus kadencijai, A. Ališauskas buvo prisijungęs prie humoro laidos „Dviratio žynios“ kūrėjų.

Mergaitės tvirkinimu įtariamas prokuroras suimtas mėnesiui

Vilnius/Šiauliai, balandžio 7 d. (ELTA) — Šiaulių rajono apylinkės teismas ketvirtadienį leido mėnesiui — iki gegužės 7 dienos — suimti dvikametę mergaitę tvirkinimu įtariamą Šiaulių prokurorą Algį Genevičių.

Tokį savo sprendimą teismas grindžia Šiaulių apygardos prokuratūros pateiktais motyvais, kad būdamas laisvėje A. Genevičius gali trukdyti tyrimui arba pasislepti nuo teisėsaugos.

Kaip jau skelbta, 37 metų pareigūnas atsidūrė už grotų antradienio vakarą. Pasak žiniasklaidos pranešimų, A. Genevičius suimtas po to, kai i policiją dėl išžagintos dukters kreipėsi 32 metų šiaulietė. A. Genevičių pažįstanti moteris pareigūnams tvirtino, kad šis vyriškis jos dukterį tvirkino ne vienerius metus. Esą mergaitę prokuroras veždavo i mišką. Motinos tvirtinimu, kelerius metus jos dukra buvo prievartaujama oraliu būdu. Apie tai, kad A. Genevičius žagina dukterį, šiaulietė sužinojo pasiklausiusi jos dienoraštį.

Ikteisminis tyrimas dėl A. Genevičiaus galimai nusikaltimų veiksmų pradėtas pagal nusikaltimo požymius, kurių apibūdinimą Baudžiamojo kodekso 149 straipsnio 4 dalis. Pagal šią kodekso normą už mažamečio asmens išžaginimą gali būti baudžiama nuo 5 iki 15 metų laisvės atėmimu.

Kol vyksta tyrimas, generalinio prokuroro įsakymu A. Genevičius yra nušalintas nuo pareigų.

Nukelta i 5 psl.

Lietuva — tarp 64-ių vargingiausių ES regionų

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Lietuva, kaip ir kaimyninės Latvija bei Estija, patenka tarp 64 skurdžiausių Europos Sąjungos (ES) regionų, kuriuose 2002 m. vienam gyventojui tenkanti BVP dalis buvo mažesnė nei 75 proc. bendro ES vidurkio.

ES statistikos agentūros „Eurostat“ duomenimis, 2002 m. vienam Lietuvos gyventojui tenkanti BVP dalis sudarė 42.4 proc. ES vidurkio. Pagal šį rodiklį Lietuva lenkė Latviją (39 proc.), tačiau nusileido Estijai (46.6 proc.).

Iš 64 vargingiausių ES regionų net 16 buvo Lenkijoje. Septyni tokie regionai buvo Čekijoje, po šešis — Vokietijoje ir Vengrijoje, penki — Graikijoje, po keturis Prancūzijoje, Italijoje ir Portugalijoje, po tris Ispanijoje ir Slovakijoje, po regioną Belgijoje, Jungtinėje Karalystėje bei Malta.

Tuo tarpu turtingiausiai žmonės gyvena Londono centrinėje dalyje. Čia didžiausia užfiksuota vienam gyventojui tenkanti BVP dalis 2002 m. sudarė net 315 proc. ES vidurkio. Antroje vietoje atsidūrė Belgijos sostinė Briuselis (235 proc.), trečioje buvo Liuksemburgas (213 proc.).

Antram gyvenimui ligonius prikelia gerumas

Vilnius, balandžio 7 d. (ELTA) — Širdies persodinimų gausėjimas rodo, kad visuo-mėnėje priėja humanizmo idėjos ir daugėja norinčių padėti kitiems. Taip Pasaulinė sveikatos diena Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikoje surengtoje spaudos konferencijoje teigė klinikų Širdies chirurgijos centro direktorius profesorius Vytautas Jonas Sirvydis.

Kardiologo teigimu, dažnėjantys organų persodinimai — ne tik darnaus įvairių sričių medicinos darbo rezultatas, bet ir visuomenės nuopelnas, kuri vis palankiau vertina organų donorystę.

„Sklandus organų pervežimas neįsivaizduojamas be policijos, karių pagalbos“, sakė V. J. Sirvydis, prisimines kaip visai neseniai pareigūnų pastangomis buvo išgelbėta paciento gyvybė. Donoro širdis per patį transporto kamštį metą i kliniką buvo atvežta laiku tik dėl to, kad buvo operatyviai sureaguota i prašymą reguliuoti eismą.

Trečiadienį medikai išleido žurnalistas i intensyvios reanimacijos skyrių, kuriame po širdies persodinimo gydomi pacientai.

28 metų Robertui Žebriui iš Panevėžio rajono donoro širdis persodinta vasario 25 d. Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vienas jų — 55 metų vilnietis Vladimiras Kudinovas sakė prieš operaciją, kuri buvo atlikta balandžio 1-ąją, nuo nepagydomos širdies ligos kentėjęs 10 metų.

„Prieš transplantaciją jis buvo ypač sunkios būklės, o šiandien jau palieka reanimacijos skyrių, gali bandyti stotis ant kojų ir pamažu pradėti normalų gyvenimą“, sakė anesteziologas reanimatologas Elegijus Žilėnas.

Kitam pacientui — 28 metų Robertui Žebriui iš Panevėžio rajono donoro širdis persodinta

vasario 25 d. Trečiadienį jis taip pat buvo perkeltas i kitą skyrių. Pasak profesorius V. J. Sirvydžio, pastaraisiais metais transplantavimą organizuoti lengviau, nes įvairių gydymo įstaigų medikai Nacionaliniam organų transplantacijos biurui pradėjo aktyviai teikti informaciją apie galimus organų donorus.

Kardiologas prisiminė, koks svarbus įvykis buvo pirmoji širdies persodinimo operacija, Lietuvoje atlikta 1987 m. Šiandien jos jau tampa kone kasdienybe.

Nukelta i 5 psl.

Seimo nariai mėgsta keliauti, bet nemėgsta atsiskaityti

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Seimo nariams patinka komandiruotės i užsienį, tačiau jie labai nenoriai atsiskaito apie savo keliones. Kaip rašo dienraštis „Kauno diena“, statistika rodo, kad vos pernai lapkričio viduryje darbą pradėję naujojo Seimo nariai iki šių metų kovo pabaigos i įvairias užsienio valstybes buvo komandiruoti 52 kartus. Kiekvienam parlamentarui vidutiniškai teko maždaug 1.5 kelionės.

Daugiausia keliavo Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Algirdas Paleckis. Per 4 mėnesius jis buvo išvykęs net i 9 komandiruotes.

Po 8 kartus i užsienį buvo išvykę Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas, socialdemokratas Justinas Karosas, šio komiteto nariai konservatoriai Emanuelis Zingeris ir Egidijus Vareikis bei Ekonomikos komiteto narė, socialdemokratė Birutė Vesaitė.

Apie kiekvieną kelionę Seimo nariai turi atsiskaityti juos komandiravusiam komitetui, parlamento valdybai arba Užsienio reikalų ministerijai. Tačiau toli gražu ne visi parlamentarai tai daro. Negauta ataskaitų apie 52 keliones, tai yra apie ketvirtadalį visų įvykusių komandiruočių.

Čia irgi pirmąja A. Paleckis. Jis nepateikė ataskaitų net apie 5 iš 9 savo kelionių. Seimo narys teigia važinėjęs taip dažnai, kad nespeja laiku pateikti ataskaitų.

Atsisikaityti apie komandiruotes nemėgsta ir E. Zingeris. Jis nepateikė ataskaitų apie 4 iš 8 savo kelionių. 3 ataskaitų nepateikė B. Vesaitė.

Tarp lauzančių Seimo taisyklės yra ir pats parlamento vadovas Artūras Paulauskas. Jis neatiskaitė apie 1 iš 3 savo komandiruočių — kovo pradžioje Seimo pirmininkas su darbo vizitu lankėsi Vokietijoje, tačiau nepateikė ataskaitos apie šią kelionę.

Valstybė vaikų namų augintiniams viena ranka duoda, o kita atima

Žilvinas Padaiga Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

Vilnius, balandžio 7 d. (BNS) — Sveikatos apsaugos ministrui Žilvinui Padaigai, Pasaulinės sveikatos dienos išvakarėse aplankiusiam Panevėžio Algimanto Bandzos vaikų globos namus, juose dirbantys žmonės guodėsi, kad jų globojami vaikai yra priversti jaustis išskirtiniai anaipol ne geria prasme.

„Atrodytų, kad vienam vaikui išlaikyti vaikų namuose valstybė skiria didžiulius pinigų — kas mėnesį po pusantro tūkstančio litų. Tačiau mes per mėnesį vaikui ar paaugliui i rankas galime duoti vos penkis litus, jie jaučiasi vargšai ir ne-

abejoju, kad dėl to patiria bendramžių patyčių. Neturėtume stebėtis, kad savarankiškai pradėję gyventi mūsų auklėtiniai nesugeba prisitaikyti gyvenime, nesuvokia pinigų vertės ir nemoka jų saikingai leisti“, sakė globos namų vadovaujantis Sigitas Juodzevičius.

Trečdalis sumos, valstybės skirtos vaikų namų auklėtiniui išlaikyti, atimama įvairiausių mokesčių pavidalu. Vaikų namuose su skurdu susiduria ne tik globotiniai, bet ir mažai uždirbantys darbuotojai.

S. Juodzevičius ministrui sakė, jog vargana globos namų padėtimi naudojasi netgi šalies gydymo įstaigos.

Pavyzdžiui, vieną labai ligotą vaiką teko kelis kartus operuoti Vilniuje, o ten nuvežus buvo pareikalauta, kad mažylį slaugytų globos namų darbuotojai. Neva, jeigu vaikas turėtų tėvus, ji slaugytų tėvai.

Ž. Padaiga užtikrina, kad tokių dalykų neturi būti ir jei dar kada nors kokia nors gydymo įstaiga reikalauja tokios aukos, reiktų paskambinti tiesiai jam.

SPORTO

APŽVALGA

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Lietuvių bendruomenės didžioji užduotis yra burti išeivijos lietuvių, nes, esant tarp savųjų, lengviau išlikti lietuviams.

Estija, Latvija, Čekija, Graikija, Lenkija, Izraelis ir daug kitų šalių savo išeivijos jaunimą pritraukia per sportą. Šiame neatsilikime ir mes! Š.m. birželio 30 – liepos 3 d. Vilniuje įvyks VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynės. Jas rengia ir finansuoja Lietuvių vyriausybės Kūno kultūros bei sporto departamentas ir globėja Lietuvos prez. Valdas Adamkus. Žaidynėse bus atstovaujama visoms, tarp lietuvių populiariosioms, sporto šakoms.

Šiose žaidynėse ypatingas dėmesys skiriamas išeivijos jaunimui ir dalyvauti kviečiami išeivijos lietuviai sportininkai bei sportininkės nuo 12 metų amžiaus.

Mielieji, būkite ryšiniai su jūsų apylinkėje gyvenančiais lietuviams. Susisiekite, prašome, su sportuojančiu lietuvišku jaunimu ir jų tėvais, praneškite jiems apie žaidynes, sudominkite, paraginkite dalyvauti varžybose. Sportininkai turės progą ne tik dalyvauti varžybose, bet taip pat susipažinti su savo amžiaus Lietuvos jaunimu, pažinti po Lietuvą (bus organizuojamos išvykos), pamatyti

įdomių renginių.

JAV sportininkų dalyvavimą koordinuoja Šiaurės Amerikos Lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (SALFAS) JAV išvykos komitetas. JAV Lietuvių bendruomenė visiškai palaiko ir remia šį pasigėrėtiną užsimojimą.

Nuo kiekvieno mūsų priklauso, kiek mūsų jaunimo nuvyks į Lietuvą sportuoti, bendrauti, išskylauti ir sustiprėti lietuviškumo dvasia, kad grįžę išlietų ir mūsų išeiviką gyvenimą su džiuginančia energija. Darykime, ką tik galime, kad šios vasaros žaidynėse dalyvautų kuo daugiau išeivijos jaunimo.

Rimantas Dirvonis
SALFAS JAV Išvykos komiteto vadovas
Vaiva Vėbraite
JAV LB Krašto valdybos pirmininkė

ŠALFAS žaidynių informacija

1. Šiaurės Amerikos lietuvių dalyvavimą Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse (PLSZ) koordinuoja atskiri JAV ir Kanados išvykos komitetai, bendradarbiaujant su tuo kraštu Lietuvių bendruomene.

2. JAV išvykos komiteto vadovas yra Rimantas Dirvonis, 20 Kane Court, Willowbrook, IL, USA 60527-226. Namų tel. 630-789-0529, darbo tel. 312-681-3947; fax 312-681-3895; e-paštas rdirvonis@hotmail.com

3. JAV Rytų sporto apygardos pagalbinio išvykos komiteto pirmininkas yra apygardos vadovas ir JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams Laurynas Misevičius, 218 Pastors Walk, Monroe, CT, USA 06468-1006; namų tel. ir fax 203-452-5208; mobilus tel. 203-895-7147; e-paštas larrykaunas@yahoo.com

4. ŠALFAS pageidauja, kad žaidynėse būtų atstovaujama bent šioms sporto šakoms: krepšiniui, tinkliniui, pajūrio tinkliniui, tenisiui, olimpiniam šaudymui, plaukimui, golfui, kėgliaimui, biljardams, gal ir futbolui (europietiškam). Kitiems kraštams pageidaujant, sporto šakų gali ir padaugėti.

Varžybos bus vyrų, moterų, mergaičių, jaunių, jaunučių klasėse.

5. ŠALFAS sporto klubai ir paskiri lietuvių kilmės sportininkai raginami žaidynėse kuo gausiausiai dalyvauti.

6. ŠALFAS sporto šakų vadovai raginami visais būdais skatinti ir organizuoti savo šakos sportininkų kuo gausesnį dalyvavimą žaidynėse.

7. Užsienio sportininkai ir vadovai bus Vilniuje rengėjų globojami, apgyvendinami ir maitinami nuo birželio 29 d. iki liepos 4 d. (dieną prieš ir dieną po žaidynių bei žaidynių metu).

8. Žaidynių rengėjai atvykusiems iš užsienio sportininkams ir vadovams padės arba sudarys sąlygas plačiau susipažinti su Lietuvos žmonėmis, kraštu, kultūra.

9. Dalyvių pirminė registracija turi būti atlikta iki balandžio 11 d. imtinai, pateikiant savo apygardų išvykos komiteto vadovams pirmines paraiškas. Galutinės vardinės paraiškos turi būti įteiktos iki gegužės 31 d. Del visų klausimų, neaiškumų prašome kreiptis į čia skelbiamus vadovus.

ŠALFAS centro valdyba

„IBM Junior Circuit 2005“ laimėtojas

Nugalėjęs šešis varžovus, Ričardas Berankis iš Šiaulių miesto, tapo Tarptautinės teniso federacijos (ITF) „IBM Junior Circuit 2005“ jaunųjų (iki 18 metų) turnyro Trinidado ir Tobago sostinėje nugalėtoju. Balandžio 2 d. finale Lietuvos tenisininkas 6:1, 6:1 rezultatu sutriuškino Arubos atstovą Gian Hodgson. Vaikinų vienietį pagrindinėse varžybose dalyvavo 48 sportininkai.

R. Berankis, kuriam š.m. birželio 21 d. sukaks 15 metų, ITF aštuoniolikmečių lentelėje užima 618 vietą.

Im

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ILGAUSKAS IR SONGAILA KOVĖSI KREPŠINIO AIKŠTĖJE

Balandžio pradžioje Michigan valstijoje dėmesys buvo skirtas Michigan State universitetui, kurio vyrų ir moterų komanda pateko į NCAA finalus. Detroito lietuvių susidomėjimą kėlė tai, kad to pačiu metu Auburn Hills, MI, Palace stadione žaidė NBA čempionai „Detroit Pistons“ prieš „Sacramento Kings“ komandą, kurioje žaidžia lietuvis, olimpinis lietuvių komandos narys Darius Songaila. Detroitiškiai svečius lengvai įveikė 99:22. Detroito krepšininkai Rytų konferencijoje užima antrą vietą, nusileisdami tik Miami „Heat“ komandai ir jau turi bilietą į atkrintamąsias varžybas.

„Kings“ Vakaruose žengia šešti ir turi tik vienu pralaimėjimu daugiau, kaip laipteliu aukščiau esantis, Houston „Rockets“ klubas. Už Sacramento žaidė Darius Songaila, kuriam šįkart rungtynes teko pradėti vidurio puolėjo pozicijoje, per 27 aikštėje praleistas minutes į varžovų krepšį įmetė 8 taškus (3/6 dvts., 2/2 baudų). Lietuvis, iki rungtynių pabaigos likus 5 minutėms, gavo 6-ąją asmeninę pradžią ir buvo priverstas palikti aikštę. Darius taip pat po krepšiais sugriebė 4 ir perėmė 1 kamuolį, kartą blokavo varžovo metimą ir 3 kartus suklydo. Vyriausias treneris Rick Adelman įvertino Dariaus pastangas pirmame penketuke, tik nebuvo patenkintas jo pabaudų pradžiomis.

Kitoose rungtynėse su „Cleveland Cavaliers“, kur vidurio puolėju žaidžia Žydrūnas Ilgauskas, Dariui vėl reikėjo rungtynes pradėti nuo suolo. Prieš Sacramento komandą rungtyniavęs, Ž. Ilgauskas per 19 min. surinko 8 taškus (dvi-taškai 0/3, baudos 8/9), atkovojo 7 kamuolius, atliko 1 sėkmingą perdavimą ir prasižengė 4 sykius. Visgi „Cleveland Cavaliers“ savo aikštėje nusileido Dariaus Songailos komandai „Sacramento Kings“ – 109:128. D. Songaila aikštėje praleido 25 min. ir pelnė 9 taškus (dvitaškai 3/5, baudos 3/4), atkovojo 8 kamuolius,

Nepaisant, kiek kietai Darius Songaila kovojo, „Sacramento Kings“ žaidynės pralaimėjo „Detroit Pistons“ komandai.

Jono Grigaičio nuotrauka.

atliko 3 sėkmingus perdavimus, padarė 1 klaidą ir prasižengė 3 sykius. Per 73 šio sezono rungtynes jis žaidė 20 min./žaidynės, pelnė vidutiniškai 7,10 tšk. ir atkovojo 4,13 kamuolius. Žydrūnas Ilgauskas per šio sezono rungtynes žaidė 35 min./žaidynės, pelnė 17,29 tšk. per rungtynes ir atkovojo 8,71 kamuolius. Žurnalistas teigia, kad būsimų metų varžybose lietuvių gali susilaukti ir Šarūno Jasikevičiaus, kuris šį sezoną žaidžia Izraelyje. Jo žaidimu domisi „Indianapolis Pacers“ komanda.

Š.m. balandžio 3 d. Šiaurės Amerikos Nacionalinėje krepšinio asociacijoje (NBA) „Cleveland Cavaliers“ atsilygino Dallas „Mavericks“ krepšinio ko-

mandai už patirtą triuškinantį pralaimėjimą – 100:80. Dallas „Mavericks“ trenerio pavaduotojas yra Donny Nelson, Lietuvos olimpinės komandos trenerio padėjėjas.

Ž. Ilgauskas šįkart aikštėje praleido 37 minutes, kurių metu pelnė 21 tašką (8/18 dvts., 5/8 baudų) ir po krepšiais sugriebė 16 kamuolių (9 puolime). Lietuvis taip pat atliko 4 sėkmingus perdavimus, blokavo 2 varžovų metimus, kartą perėmė kamuolį, surinko 4 asmenines pradžias ir 3 kartus suklydo. Dallas komanda Vakarų konferencijoje užima ketvirtą vietą ir jau yra užsitikrinsianti vietą atkrintamosiose varžybose.

Im

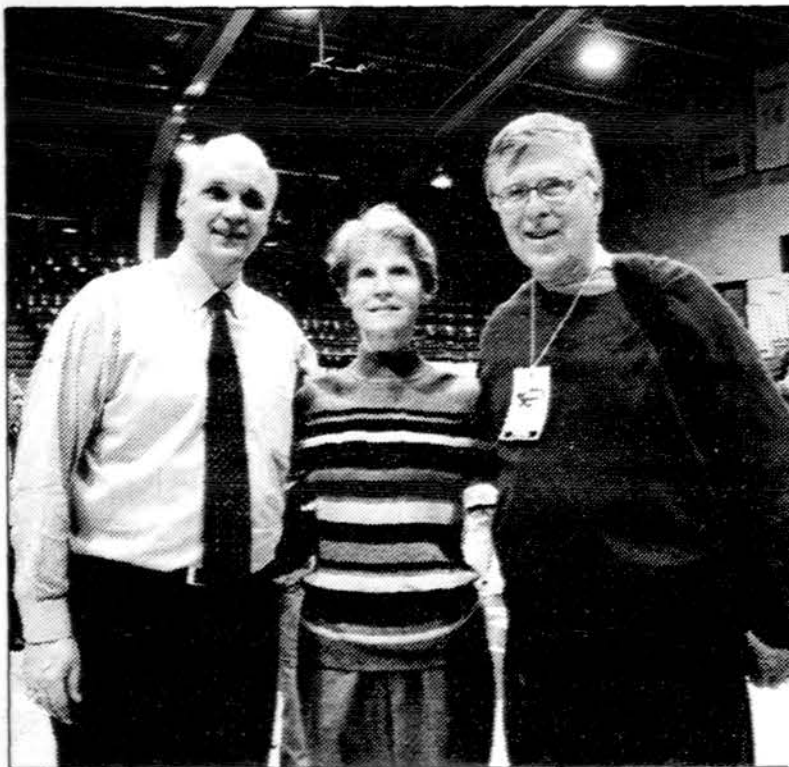
UŽMIRŠTASIS TURNYRAS

Kiekvienais metais kovo mėnesį Amerikoje vyksta pats garsiausias, didžiausias, žinomiausias kolegijų krepšinio turnyras (NCAA), plačiai žinomas „March Madness“ (Kovo padūkimas) vardu, arba „The Big Dance“ (Didysis šokis). Tuo pačiu metu vyksta ir kitas turnyras (National Invitational Tournament – NIT), kuris yra senesnis ir anksčiau buvęs net garsesnis už dabartinį NCAA turnyrą. Deja, nedaug kas dabar apie jį žino.

Nors NIT turėjo savo pradžią 1938 metais, jis išgarsėjo 1950–1965 m. laikotarpiu. Pradžioje buvo pakviestos tik 6 patios geriausios komandos, bet, laikui bėgant, šis skaičius pakilo iki 32 komandų. Turnyras buvo pasiekęs tokio aukšto įvertinimo, kad vienais metais Marquette universitetas – tų metų pati geriausia komanda – nusprendė vertiausiai dalyvauti NIT, negu NCAA turnyre.

Pradžioje turnyras vykdavo New York City, garsiajame Madison Square Garden, bet dabar tik pusfinalis ir finalas vyksta New York'e, o visos kitos rungtynės išsklaidytos po visą Ameriką, panašiai, kaip ir NCAA turnyre.

„The Big Dance“ turnyras sudaromas iš 64 komandų, tų, kurios laimi savo konferencijose čempionatą, ir tų, kurios yra specialiai pakviestos. Nepažįstama nei vieneri metai, kai

Krepšinio entuziastai Kazys Razgaitis ir Danutė Gedeikienė susitiko su lietuvių krepšininkais (iš kairės) Chet Stakaitiu (St. Joseph U.), Aurimu Kieža (Hofstra U.) ir Arvydu Lidzium (St. Joseph U.).

Rimo Gedeikos nuotr.

po komandų paskelbimo nevyksta karšti ginčai, kodėl viena komanda buvo pakviesta, o kita – ne.

Daug komandų, kurios nepatenka į „The Big Dance“, yra pakviečiamos į NIT. Šiame turnyre buvo pakviesta tikrai daug vertingų NCAA turnyro komandų, tarp jų St. Joseph University ir Philadelphia U.

St. Joseph U. pradėjo varžybas, lošdama prieš Hofstra U. (Long Island, NY). Šios varžy-

bos buvo įdomios ypač mums, lietuviams, nes jose žaidė trys lietuviai: Chet Stakaitis, trečios kartos lietuvis iš Floridos, Arvydas Lidzius iš Kretingos (St. Joseph komandoje) ir Aurimas Kieža iš Marijampolės (Hofstra U. komandoje). Po kietos kovos St. Joseph U. laimėjo 53:44. St. Joseph laimėjo ir kitas ketvias rungtynes, patekdamas į finalą, kuris vyko šios savaitės ketvirtadienį.

Rimas Gedeika

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos – Valentinas Krumpis

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rasine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ARAS ŽIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERPI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmų diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Eg Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sukurys dantis už prieinamą kainą.
Sustatys kabiną anglų ir lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

FUTBOLAS ČIKAGOJE

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAMS PRASIEDA PIRMENYBĖS

Sekmadienį, balandžio 10 d., prasideda „Metropolitan“ lygos pirmenybių rungtynės. Pavasario sezono lietuvių komanda atidarys rungtynes namuose – Lemonte, prieš „Maroons“, kuriai du paskutinius kartus buvo pralaimėjusi.

Rungtynių pradžia 3 val. p.p., kuomet varžysis pagrindinės sudėties, o prieš jas – nuo 1 valandos, savo jėgas išmėgins rezervinės komandos. Reikia manyti, jog „Litanica“ šį kartą sugebės įveikti savo varžovus, parodydami savo tikrą pajėgumą, kurį demonstravo anksčiau metais.

Reikia pažymėti, jog „Leganijos“ futbolininkai, prieš kuriuos mūsiškiai rungtyniaus išvykoje balandžio 17 d., pakeitė savo aikštę. Užuo Tritton kolegijos aikštės, dabar ji nusprendė rungtyniauti Shaumburg Parko distrikto aikštyne.

„Litanicos“ futbolininkams norėtųsi palinkėti geros sėkmės, daugiau ryžto ir entuziazmo kai kuriems žaidėjams, ir visada prisiminti, jog savo sugebėjimus reikia įrodyti ne žodžiais, o darbais. Tik tada nereikės bijoti kritiškų žodžių ar aštresnių pastabų.

E. Š.

Po rungtynių Danutė ir Rimas Gedeikai susitiko su St. Joseph treneriu Phil Martelli (kairėje).

Š.m. vasario 27 d. Philadelphia LB apylinkės ruoštoje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje po padėkos Mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje. Iš kairės: Algimantas Gečys, Teresė Gečienė, LR garbės konsulas Eugene Rainis, jo žmona Jane Rainis, parapijos klebonas kun. Petras Burkauskas, Philadelphia arkidiecezijos kardinolas Justin Rigali, Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas, Loreta Ušackienė, dr. Patricia Miklos-Franklin.

Rimo Gedeikos nuotrauka.

„GYVYBĖS KULTŪRA“ AR „GYVYBĖS ŽENKLŲ KULTAS“?

DARIUS UDRYS

Viso pasaulio žiniasklaidoje nusikambėjo bylos, neva suskaldžiusios amerikiečių visuomenę, atgarsiai. Jei byla dėl Terri Schiavo atjungimo ką nors suskaldė, tai labiausiai, atrodo, suskaldė Amerikos konservatorių: kaip amerikiečių dauguma, nemažai konservatorių liko nepatenkinti privatus šeimos ginčo ir ligoninės kancijos politizavimu bei federalizmo-subsidarumo principo pažeidimais — Kongreso mėginimais pakeisti Floridos teismų nuosprendžius bei kišimuisi į šeimų privatumą. Kiti piktniūsi, esą ligonės atjungimas paskatins eutanazijos įteisinimą ir nepagarbą gyvybei.

Pats teisėjas George Greer, kurį pastarieji smerkia dėl nuosprendžio, kad teisę priimti sprendimus ligonės vardu turi jos vyras Michael, yra konservatyvus, religingas krikščionis respublikonas. Dabartinio prezidento Bush teise paskirtas konservatyvus federacijos teismo teisėjas Stanley Birch, kuris svarstė ligonės šeimos prašymą sugrąžinti jai mitybos vamzdelį, pasmerkė dabartinį prezidentą ir Kongresą už kišimąsi į bylą, kuris esąs nesuderinamas su Jungtinių Valstijų konstitucijų autorių intencijomis. Nutarimą atjungti ligonę pateisino ir konservatorių šulės, katalikas politikas apžvalgininkas William F. Buckley, rašydamas, kad vadinti jos atjungimą „žmogudyste“ ir lyginti jos likimą su nacių aukomis — neteisinga.

Televizijos Fox News ir ABC apklausos parodė, jog apie du trečdaliai amerikiečių palaikė ligonės vyro nutarimą iki nuolatinės vegetacinės būsenos sužalotą žmoną atjungti nuo mitybos aparato. Trys ketvirtadaliai nepritarė Kongreso įsikišimui, siekiant pakeisti Floridos teismų nuosprendį, kad išdėsnė daugumą sakė nenorėdę gyventi Terri būsenoje. Su tuo sutiko ir giliai tikintieji krikščionys dauguma.

Aišku, dauguma — ypač tokia, kuri nepitaria šiu klausimų viešinimui ir politizavimui — bus tyli. Grupė aktyvistų, lyginančių Terri atjungimą su holokaustu, teisėjus ir policiją su nacių, buvo maža, bet triukšminga. Šie aktyvistai turi ir nemažai įtakos respublikonų partijai, ir į jų pageidavimus Kongreso respublikonai atsisvelgia, kaip į kitus partijos aktyvo elementus. Nors prezidentas Bush nuo tiesioginių pasmerkimų susilaikė, Atstovų rūmų respublikonų vadovas Tom Delay perspėjo, kad už šį nuosprendį atsakingi asmenys turės atsiskaityti. Panašiai griežtais pareiškimais teismus ir tuos, kurie siūlė leisti Terri Schiavo numirti, smerkė kiti Kongreso respublikonų vadovai.

Prie triukšmo prisidėjo ir Vatikano pareigūnai, kaip antai kardinolas Renato Martino, vadinamas Terri Schiavo atjungimą nuo mitybos aparato „žmogudyste“. Kaip daugeliu kitų atvejų, pavyzdžiui, mirties bausmės klausimu, kai popiežiaus nuomonė, jog mirties bausmė moderniose visuomenėse nepateisinama, skelbiama, tarsi kitokia nuomonė katalikams būtų nepriimtina, nors Katalikų Bažnyčios Katekizme primenama, kad valstybė turi teisę pasikliauti mirties bausme, siekiant apsaugoti piliečius nuo žalos (Katekizmo §2266). Vatikanas savo pareiškimuose apie Terri Schiavo ne diferencijavo tarp visus tikinčiuosius įpareigojančių Bažnyčios mokymų ir pareiškimų, kurie atspindi popiežiaus arba jo patarėjų nuomonę, kuriai pritari katalikai neprivale. Tokie kategoriški, tarsi įpareigojantys (bet iš tikrųjų neįpareigojantys) Vatikano pareiškimai, deja, dažnai užuot paskatintų svarbius visuomeninius dialogus veikiau užkerta kelią į autentišką dialogą, įtikindami vieną pusę, kad kitaip manantys yra nekrikščioniški arba blogi žmonės, su kuriais leisti į diskusijas nereikėtų.

Nors Vatikanas linkęs tvirtinti, kad mitybos vamzdelis, dorovės prasme, yra tas pats, kaip ligonio maitinimas įprastu būdu, nemažai krikščionių laikosi kitokios nuomonės, kuri nėra suderinama su katalikų Bažnyčios Katekizme išdėstyta tradiciniu požiūriu ir bet koki gydymą — kad gydytis arba gydyti neprivale, ir kad „įprasta priežiūra“, kurią privaleme ligoniui suteikti nebūtinai reiškia, jog būtina mitybos aparatu penkiolika metų maitinti ligonį, kuris neturi jokios vilties pasveikti (Katekizmo §2278-9). Tačiau svarstydami Terri Schiavo atvejį, nemažai mitybos vamzdelio sugrąžinimo šalininkų nematė skirtumo tarp to, ką Katekizmas vadina „susi-taikymu su savo nepajėgumu mirti sustabdyti“ ir tiesioginio žmogaus žudymo, ką katalikų tikėjimas draudžia.

Teismo pripažintų gydytojų daugumos teigimu, ligonė buvo nuolatinėje vegetacinėje būsenoje, kurioje, priešingai komai, smegenų bangos visiškai nebesukamos. Iš tokios būsenos niekas nepasveiksta. Ligonės tėvai, kurie su ligonės vyru Michael pykstasi jau dešimtmetį, tvirtino, kad jų dukros būseną gal ne tokia prasta, ir išplatinu vaizdo įrašą, kuriame dukra neva reaguoja į juos. Gerokai sukarpytas vaizdo įrašas buvo sutrumpinta versija daugiau nei valandos trukmės įrašo, kuriame iš ligonės pakartotinai nesekmingai mėginama išgauti reakciją. Žiniasklaidai ir visuomenei parodytos tik tos kelios dalys, kuriose ligonė tarsi

reaguoja. Gydytojų teigimu, tai nebuvo reakcijos, o tik atsitiktiniai judesiai, ir teismas tai pripažino. Tačiau didelė atjungimo priešininkų dalis buvo galbūt labiau to įrašo paveikta, nei būtų buvusi, jei įrašą nebūtų taip manipuluota. Ligonės vyras sutiko su skrodimu, kurio tikslas — išskaidyti abejones, kad jos smegenys buvo nepataisomai ir visiškai sužaloti.

Sunku tvirtinti, jog bylai nepaskirta pakankamai išteklių. Apskritai byla truko beveik dešimtmetį, ją peržiūrėjo ir su ja susipažino dešimtys teisėjų, ligonės smegenys buvo patikrintos ir persiūtos ne vieną kartą, teismo patvirtinti gydytojai, patikrinę ligonę, priėjo išvados, kad vilties jai pasveikti nėra, nei vienas teismas nepa-neigė nuosprendžio, suteikiant-čio jos vyrui teisę spręsti jos likimą, ir nei amerikiečių ištatymai, nei krikščioniška etika nedraudžia atsisakyti medicininių paslaugų, įskaitant mitybos vamzdelio ir aparato. Kaip savo pastabose apie nutarimą T. Schiavo atjungti rašė W. F. Buckley: „Jos gyvybė buvo palaikoma penkiolika metų, ji šimtais būdų buvo mediku patikrinta ir prižiūrima, ir viskas vanden abstrakčios idėjos, kad ji nori gyventi. Yra ištatymų, draudžiančių maitinimą per prievartą, ir niekas nežino, ar ji, galėdama pareikšti savo valią, nebūtų irgi pasakiusi: gana“.

Ginčuose dėl jos likimo dažnai buvo linksnuojamas po-piežiaus Jono Pauliaus II išsukis kurti „gyvybės kultūrą“. Jūs pasikliovė ir prezidentas Bush, pasisakydamas už mitybos vamzdelio sugrąžinimą. Popiežių būtina pasveikinti, kad, suprasdamas modernią

komunikacijos teoriją, parinko tokį skambų ir patrauklų šūkį, primenantį apie mūsų pareigą gerbti ir saugoti gyvybę. Be abejonės, turime kaip visuomenės atsispyrį pagundai rūšiuoti žmones, ypač ligonis ir silpniausius, į „vertinguosius“ arba „nevertinguosius“, su skirtingomis teisėmis. Tačiau šūkis dar nėra argumentas. „Gyvybės kultūrą“ turime ginti, ieškodami bendrų priedaidų, kuriomis ją galime apibrėžti ir dėsningai paaiškinti visuomenei, kodėl elgtis vienai yra geriau nei kitai.

Terri Schiavo atjungimo priešininkų šūkiai ir kaltinimai per dažnai nebuvo panašūs ir pagarbi dialogą, kurio tikslas būtų perkalbėti kitaip manančius, nesiremiant prielaida, kad jie yra „žudikai“ ar „naciai“. Ėmė atrodyti, kad daugeliui atjungimo priešininkų „gyvybės kultūra“ reiškia daugiau „gyvybės ženklų kultūrą“ nei pagarbą žmogui, kuriam po tiek metų nuolatinėje prieblandoje pagaliau išskleisti anapus trūkdo šiam pasauliui gyvenančiųjų liūdesys ir nebūtinai krikščioniškas atsisakymas susitaikyti su žmogaus mirtinumu.

Krikščionims, tikintiems Jėzaus pergale prieš mirtį, svarbiausia vertybė negali būti gyvenimas šiame pasaulyje, koks jis bebūtų vertingas. Tikroji „gyvybės kultūra“ yra nukreipta ne į kiekvieno gyvybės ženklų palaikymą ar į pastangas kiekvienam imanomu būdu ir atveju uždelsti mirtį, o į pagarbą Dievo valiai, jog numatyta laiką atgyvenę šioje asarų pakalnėje, nuo kančių ir mirties išvaduoti pasiektumėme galutinį savo tikslą — amžinąjį gyvenimą su Jėzu.

AMBASADORIUS V. UŠACKAS KALBĖJO AMERIKOS TELEVIZIJOS ŽIŪROVAMS

Š. m. balandžio 4 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas per nacionalinę JAV „FoxNews“ kabelinę televiziją kalbėjo apie popiežiaus Jono Pauliaus įtaką Vidurio ir Rytų Europos valstybėms atgaunant laisvę ir nepriklausomybę.

Visiems pagrindiniams Amerikos televizijos kanalams plačiai komentuojant popiežiaus Jono Pauliaus II palikimą, didelis dėmesys skiriamas popiežiaus įtakai sugrąžinant komunistinę priespaudą Vidurio ir Rytų Europos kraštuose.

„Lenkų kilmės kardinolas Karol Voityla išrinkimas popiežium 1978 m. suteikė vilties ir įkvėpimo komunistinėje priespaudoje veikiančiai Lietuvos Katalikų bažnyčiai bei, apskritai, Lietuvos ir kitų Vidurio ir Rytų Europos šalių gyventojams“, — milijoninei

auditorijai kalbėjo V. Ušackas.

V. Ušackas atkreipė dėmesį, kad po II pasaulinio karo besitęsiančios sovietinės okupacijos metais apie 250,000 Lietuvos katalikų, tame tarpe ir apie 300 kunigų, buvo deportuoti ir įkalinti Sibiro lageriuose ar nužudyti. Dalis bažnyčių Lietuvoje buvo uždarytos, parverstos sandėliams ar ateizmo muziejais. Okupacinė valdžia bandė sustabdyti 1972 m. pagrindinę pradėtą leisti „Lietuvos Bažnyčios kroniką“. „Popiežiaus maldos žodžiai apie laisvę, žmogiškąjį orumą ir tikėjimą sutelkė Lietuvos žmones, suteikė dvasinės stiprybės stoti prieš tuos metus dar gan stiprų komunistinį režimą, bei prisidėjo atgaunant Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę,“ — kalbėjo Lietuvos diplomatas.

K. Vaškelevičius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Su vizomis, ar be vizų

Lietuvos ambasados Šiaurės Amerikoje ir atitinkamos vyriausybės įstaigos Lietuvoje diskutuoja galimybės Lietuvos piliečiams atvykti į šį žemyną be vizų. Šis klausimas jau teigiamai išspręstas Europoje, Lietuvai įsijungus į ES.

Bevizio įvažiavimo galimybės sukelia dvejopus argumentus. Visų pirma tai laikoma teigiamu reiškiniu, nes su vizų gavimu pastaruoju metu pasitaiko tikrų komedijų, tik, žinoma, nelabai juokingų. Kai vizos negauna dainininkas, folklorinis ansamblis, giminės, norintys aplankyti savuosius, kai sutrukdamos atostoginės ir net verslo kelionės, mūsų tautiečiai, besibelsdami į Amerikos ambasados duris Vilniuje, praranda ir daug laiko, ir pinigų, nes kiekvienas apsilankymas, iš naujo paruošiant visus dokumentus, neatliekamas veltui. Net Lietuvių operos premjera praėjusio buvo „paki-busi ant plauko“, kai užkliuvo vizų solistams gavimas. Reikėjo nemažai pastangų (ir aukštų Lietuvos valdžios žmonių užtarimo), kol painavos buvo išnarpliotos.

Ne vienas bugštauja, kad bevizis įvažiavimas į JAV ar Kanadą dar labiau paskatins žmones, ypač jaunus, sprukti iš Lietuvos. Nepaisant, kad ir su laikino apsilankymo vizomis, ir bevizio įvažiavimo atveju, svečiavimosi laikas ribojamas, žmonės randa priemonių „užsibuvimą“ prateisti, kartais neribotam laikui. Kiek šiuo metu Šiaurės Amerikoje yra nelegaliai „užsibuvusių“ mūsų tautiečių, turbūt niekas nežino. Bet tikrai nemažai. Bevizis įvažiavimas tą skaičių dar padidintų.

Sakoma, „prie didelio noro nėra blogo oro“. Norintys atvykti į Ameriką, randa būdų tai padaryti. Jau seniai žinoma, kad už atitinkamą kainą galima pirkti ir „žalią kortelę“, ir vizą, ir visokius kitokius dokumentus. Šiomis dienomis amerikiečių spauda pranešė apie vieną JAV ambasados darbuotoją, kuris varė neblogą „biznį“, pardavinėdamas netikras vizas. Bendradarbiai Lietuvoje ir Amerikoje padėdavo parūpinti klientų, o pastariesiems — doku-

mentus. Vizos kaina — tarp 3 ir 14 tūkstančių dolerių. Visgi klientų netruko ir „biznis“ kles-tėjo, kol pagaliau „vizų dirbtuvė“ buvo Ame-rikos teisėtvarkos susekta ir likviduota.

Kas gi Lietuvoje turi tiek pinigų, kad už vizą į Ameriką gali mokėti iki 14,000 dolerių? O jeigu yra tokių turtingų, kuriems galams dar į Ameriką važiuoti — galėtų ir Lietuvoje neblogai gyventi. Galima prileisti, kad tie piniguočiai yra kažkoks neskaudrus elementas, kuris, atsiradęs šiapus Atlanto, lietuviams garbės tikrai nepadarys. Detroite šiomis dienomis vienas Lietuvos pilietis areštuotas už prostitucinę veiklą. Tiesa, spaudoje paviešinta jo pavardė yra rusiška, bet pasas visgi lietuviškas, taigi savo elgesiu purvais ir veidą drėbė visiems lietuviams. Tai ne pirmas ir, deja, ne paskutinis toks atvejis.

Jeigu tikrai su Amerikos ar Kanados valdžia būtų susitarta dėl bevizio įvažiavimo, uždarytų visokių plauko sukčių ir išnaudotojų „kromelis“, nes žmonėms jų paslaugų nebe-reikėtų. Toks begėdiškas pinigų lupimas iš žmonių, norinčių bent kiek pagerinti savo būitį ir išvykti į užsienį užsidirbti pinigų, yra nepateisinamas ir griežtai baustinas. Patinka mums, ar ne, jokios valstybės sienos nėra taip aklinai uždarytos, kad jose neatstirastų plyšelio nelegaliems imigrantams. Nesenai viename Arizona valstijos pasienio su Meksika ruože vietiniai amerikiečiai susibūrė į „sargybos grupeles“ ir patys pradėjo saugoti sieną nuo nelegalių imigrantų iš Meksikos. Bet tai tik maždaug 26 mylių ilgio ruoželis, o kur kiti pasienio plotai, kurių niekas nesaugoja?

Geriausia išeitis, naudinga ir Amerikai, ir lietuviams (taip pat imigrantams iš kitų valstybių) — bevizis įvažiavimas ir teisė tam tikrą laiką padirbėti šiame krašte. Ta laiko trukmė galėtų būti griežtai kontroliuojama ir „užsibuveliams“ atimta teisė vėl grįžti į Ameriką. Su vizomis ar be jų, gyvename didžiojo žmonių maišymosi metu, tad geriau padėti sąžiningiems žmonėms, kaip sukčiams, juos beširdiškai išnaudojantiems.

LIETUVIŲ PASTANGOS PERIMANT ŠV. MIKALOJAUS BAŽNYČIA

Kun. E. Paulionis

Nr. 1

XIX amž. pabaigoje ir XX amž. pradžioje metais Vilniaus lietuvių visuomenės veikėjai buvo sudarę slapta ratelį, arba kuopą, — „Dvyliką Vilniaus apaštalų“. Jie neturėjo nei įstatų, nei organizacinių tikslų, juos jungė lietuviškos pagrandas. Kai kurie nariai pradėjo net nemokėjo lietuviškai, bet domėjosi lietuvių tautinių sąjūdžių ir į jį įsijungė. Ju 1898 m. jau buvo 12. Kuopos nariai viešai pasirodė 1898 m., dalyvaudami atidengiant poetui Adomui Mickevičiui paminklą Varšuvoje, kur jie, Elisas Nonevičius ir Mečislovas Stankevičius, padėjo vainiką su lietuvišku užrašu. Abu delegatus lenkai pasikvietė kucių. Jonas Vileišis rašo: „Baigęs 1898 m. universitetą, rudeniop atvykau į Vilnį ir įstojau į vieną pionierių batalioną kariškių prievolei atlikti. Vilniuje radau didelį lietuvių būrį, pirmųjų lietuviškas apaštalas, prie kurių aktyviai buvo prisidėję: daktaras Andrius Domaševičius, gydytojas veterinorius, dabar mūsų universiteto profesorius El. Nonevičius, daktaras Federavičius, pianinų taisytojas senukas Landsbergis, inžinierius Jonas Bartkevičius, Donatas Malinauskas, aptiekininkas Anusevičius, Boleslovas Stankevičius. Prie šio būrio teko prisidėti man ir netrukus atsikėlusiam gyventi į Vilnį mano broliui daktarui Antanui. Prie šių apaštalų buvo prisidėję pora lietuvių prijaučiančių iš lenkuojančių: tokiu būdu 1899 m. šiame būrelyje buvo dvyliką žmonių, kurie juokais pasivadino lietuvių idėjos apaštalais... 1901—1902 metais jau turėjome savo Šv. Mikalojaus bažnyčią. Mes patys rūpinomės jos remontu, o ypač prie šio darbo dėjosi tarnavęs Pagirų geležinkelio valdyboje Valentinas Urbonavičius...“ Prie šių Jono Vileišio žodžių galima pridurti, kad Valentinas Urbonavičius buvo turtingas žmogus. Vilniuje turėjo dvejus namus, o prie vieno iš jų buvo didžiulis sodas. Valentinas Urbonavičius buvo pirmasis gausiai aukojęs atgaus Šv. Mikalojaus bažnyčios remontui. Antrasis gausia pinigine auka 1902 m. prie šios bažnyčios remonto prisidėjęs buvo Antanas Vileišis. Trečiasis, parėmęs Šv. Mikalojaus bažnyčios remontą, buvo Petras Vileišis, kuris apie 1899 m. atsikėlė į Vilnį, bet jo brolis Jonas Vilniaus Dvylikos apaštalų 1899 m. sąrašą jo nemini.

To ratelio iniciatyva buvo pradėta kova dėl pavidimo lietuviams Šv. Mikalojaus bažnyčios

Vilniuje. Kuopą sudarė trys broliai Vileišiai: Antanas (1856.XI.21—1919.IV.1) ne tik rūpinosi gauti lietuviams Šv. Mikalojaus bažnyčią, bet, kaip jau minėta, ir pats gausia pinigine auka prisidėjo prie jos remonto (1902) ir su broliu Jonu (1872.I.3—1942.VI.1) visur gynė lietuvių kalbos teises, pasirūpinus rusų draudžiamų lietuviškų knygų slėptuvėmis ir Petras (1851.I.25—1926.VIII.12) taip pat stambia auka parėmė Šv. Mikalojaus bažnyčios atnaujinimą; bet ypač gausiai aukoję Šv. Mikalojaus bažnyčios remontui Valentinas Urbonavičius (Urbonas, 1845—1929); Povilas Matulionis (1860.IX.17—1932.III.15); kunigas Juozas Ambraziejus (Ambrozevičius, 1855.II.9—1915.VI.27); Donatas Malinauskas (1869.III.7—įstremtas į Sibirą 1941.VI.14, mirė 1942 m.) buvo tiesioginis vadovas, atgaunant Šv. Mikalojaus bažnyčią lietuviams; Andrius Jonas Domaševičius (1865.XI.30—1935.III.19); Elisas Nonevičius (1863.VII.18—1931.VII.4); Jonas Jašmantas (Jošmantas, 1849—1906.VIII.1); Jonas Bortkevičius (1871.III.13—1908.XII.25) ir Donatas Šupšinskis (Šupšinskis). Donatas Malinauskas artimai draugavo su kunigais Kazimieru Daukša (g. 1866 m., įšv. 1896 m.), Matu Juozapavičiumi (g. 1832 m., įšv. 1864 m.), Kazimieru Kybeliu (g. 1868 m., įšv. 1891 m.), Benediktu Kristaponiu (g. 1870 m., įšv. 1896 m.), Povilu Kuoliu (g. 1870 m., įšv. 1896 m.), Stanislovu Šlamu (g. 1867 m., įšv. 1897 m.), Kazimieru Valentinu (g. 1859 m., įšv. 1882 m.) ir kt., rėmusiais lietuvių religinį ir tautinį judėjimą. Jame aktyviai dalyvavo ir Donato Malinausko sesuo Filomena.

Šie žmonės ne vien tik rūpinosi Šv. Mikalojaus bažnyčios atgavimu lietuvių kalba, bet ir tolesniu jos egzistavimu: jie paaugojo stambias pinigų sumas jos atnaujinimui (Antanas ir Petras Vileišiai, Valentinas Urbonavičius taip pat dvarininkas Domininkas Daugėla, tikėjęs, kad jo protėviai yra vieni iš tos bažnyčios senųjų mecenatų). Į jos chorą giedoti ėjo indiferentai Andrius Jonas Domaševičius, Jonas Vileišis ir t.t. Ir todėl busimasis Lietuvos diplomatas Jurgis Saulys (1879.V.5—1948.X.18), kuris nuo 1901 m. dalyva-vo Vilniaus lietuvių veikloje, rašė: „juk į Šv. Mikalojaus bažnytelę rinkosi tuomet visi, kas tik skaitė save lietuviu, nežinant, ar jis buvo šokiame ar tokiam santykiu su tikėjimu. Bus daugiau.

Draugo lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė, 2005 m. balandžio 8 d., penktadienis (Nr.13), 4 psl.

Pavasaris ir jo pranašai

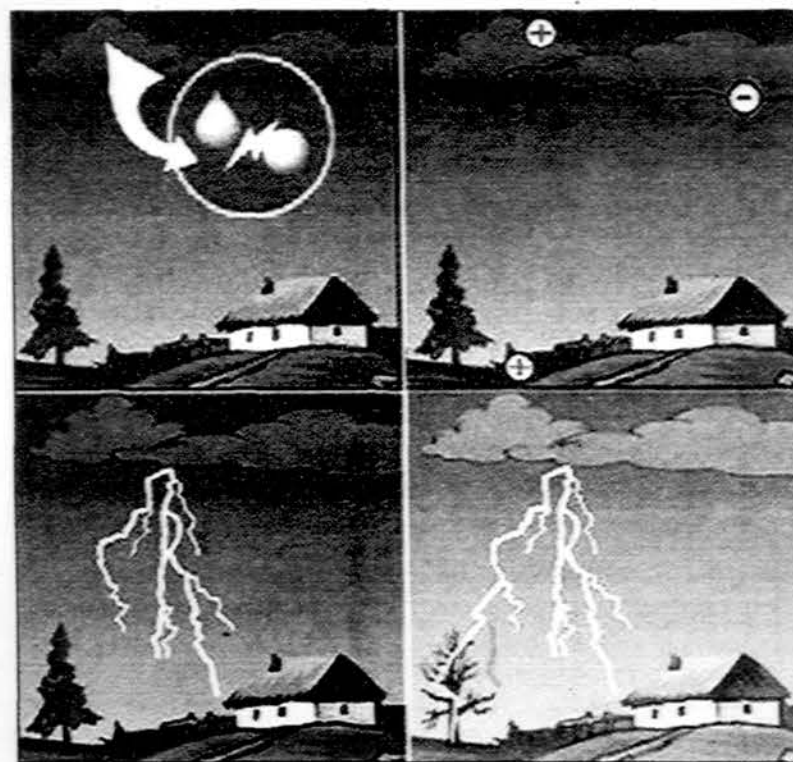
Perkūnija – atmosferos reiškinys, kai storuose kamuoliniuose liutiniuose debesyse arba tarp debesų ir žemės įvyksta elektros išslydis – žaibas, o jį lydi griaustinis.

Didėjant audros debesui, jo viduje stiprios oro srovės šokina aukštyn žemyn vandens lašelius bei ledo gabalėlius. Šie susiduria ir trinasi vienas į kitą. Trintis sukelia jėgą, vadinamą elektros krūviu. Taip debesis įsielektina. Debesis viršuje pasiskirsto teigiamas krūvis, o apačioje – neigiamas. Žemės krūvis – teigiamas. Teigiami krūviai pritraukia neigiamus krūvius, ir tada tarp jų perskoka milžiniška elektros kibirkštis – žaibas.

Išslydis gali įvykti debesų vi-

duje arba tarp debesies ir žemės. Debesų viduje esantis žaibas vadinamas amalu (žaibas be griaustinio). Paliekantis debesis ir judantis į žemę – šakotinis žaibas. Kamuolinis žaibas iki dabar gaubiamas paslapčių. Jis pasirodo staiga, primena kamuolį ir plaukia oru. Kartais jį galima pamatyti pastatų ir lėktuvų viduje.

Kai debesyje plykstelį žaibas, jis aplinkui įkaitina orą maždaug iki +30,000 laipsnių pagal Celsijų. Oras įkaista ir labai sparčiai išsiplečia. Tai sukelia garsų perkūnijos dundėjimą – griaustinį. Griaustinis nu-griaudėja kartu su žaibu. Tačiau pirmiau išvystame žaibą, nes šviesa oru sklinda nepalyginamai greičiau už garsą.

Knygos klubas

Jan Mark
Griaustinis ir „Žaibai“

Jan Mark. THUNDER
AND LIGHTNINGS.
Iš anglų k. vertė
Zita Marienė
Alma littera, 2003

Jan Mark – labai populiarus anglų vaikų rašytojas. Ne viena jos knyga apdovanota Carnegie medaliu, tarp jų ir *Griaustinis ir „Žaibai“*. Ji pasakoja apie dviejų itin skirtingų berniukų draugystę.

Endrius klusnus ir stropus ir bijo naujos mokyklos, mat jis su tėvais atsikėlė į naują vietą – kaimą Norfolko grafystėje. Viktoras, su kuriuo jis susipažino toje mokykloje, – neregėtas keistuolis, beveik nemokantis skaityti, bet nuostabiai išmanantis lektuvus. Per tą vieną

vasarą abu bičiuliai sužino ir patiria daug nepaprastų dalykų – ir ne tik apie graužolius „žaibus“...

Skaitydami šią knygą turėsite ir gaudaus juoko, ir progą apie šią pamąstyti.

Pavasaris

Plačios lankos, gražios pievos,
Žydi krantuos baltos ievos,
Akmenėlius upė glosto,
Jau pavasaris ant sosto.

Keičia žemę savo rūbą,
Kas tik gyva atgyt skuba.
Pumpurėliai žiedus telkia,
O vėjelis jais padvelkia.

Kvepia žemė, kvepia gojus,
Laukai kviečia mūs artojus,
Perlų rąsos ant lapelių,
Pulkai paukščių ant šakelių.

Albina Kašiubienė

Vyturys

Vyturys –
Artojelio paukštėlis.
Danguje,
Kaip mažytis taškėlis,
„Čyru-vyru pavasaris“ –
gieda ir pažadina širdį.

Viktoras Šimaitis

„Laimiukas“ – žurnaliukas fantazijos šalies mylėtojams

Mielieji vaikučiai,

Mokytoja Laima, neseniai lankėsi Lietuvoje ir „Draugo“ lietuviukams atvežė nuostabią dovanėlę – žurnaliuką „Laimiuką“. Trumpai papasakosiu jums apie šį nuostabų leidinį.

Kas yra laimiukai?

Mažyčiai rudi padarėliai, riestomis drakoniukų uodegytėmis, kiškučių letenėlėmis, kūdikių veidukais.

Kaip jie atsiranda?

Kai žemėje gimęs mažas žmogus pirmą kartą nusičiaudėja. (Apči!)

Kur gyvena?

Fantazijos šalyje, Laimės karalystėje.

Ką veikia?

Rūpinasi žmonių laime ir padeda auginti svajones.

Žurnalas skiriamas 5-12 metų vaikiukams.

Taip pat ir visiems kitiems, kurie mėgsta skaityti knygas, kurti, fantazuoti.

Žurnalo dydis kaip dvi pažymių knygelės.

Jame 48 psl. ir spalvų tikrai gausu.

Tuose puslapiuose laimiukai seka pasakas, istorijas, dalinasi eilėraščiais, dainomis, žaidimais, kviečia spręsti galvosūkius ir dalyvauti konkursuose.

„Laimiukas“ dažnai kviečiasi svečius. „Laimiuko“ svečiai – žmonės, kuriantys vaikams: poetai, dailininkai, aktorai, kompozitoriai, šaunios mamos ir tėveliai.

Rubrikos

„Smalsiukams“ – Gustavo įdomybių enciklopedijos puslapiai su jo pieštomis iliustracijomis.

„Fotografiukams“ – kaip tapti „akimirų kolekcionieriais“? Kas telpa fotoaparato objekte?

„Muzikinė dėžutė“ – atverskite šiuos puslapius ir rasite daineles su natomis, muzikos instrumentus: smulką, fortepijoną; kompozitorius: Valentina Bagdoną, Bangą Balakauskiene, Bronių Kutavičių, Aidą Giniotį. Dar sužinosite apie chorą, miuziklą ir operą. Taip pat sužinosite apie Gedimina Storpirstį ir jo dainą „Pašto dėžutė“, Algirdą Klovą ir jo dainą apie pingvinus.

„Barduko stygos“ – puslapis skirtas bardams. Kas jie? Sužinosite perskaitę žurnaliuką.

„Teatrinukas“ – apsilankymai su Teatrinuku Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje, kur sužinosite, kas yra teatras, scenografija ir teatro lėlės, apie „Teatrinuko“ aktorius.

„Kino laivas“ – kino filmų ir animacijos mėgėjams!

„Pažintukas“ – susipažinkite su kūrybingomis šeimomis, pavyzdžiui Betinos Beger iš Vokietijos. Gal apie savo šeimą galite papasakoti ir jūs?

„Svečių lektuvus“ – užsienio kūrėjai vaikams. Jau skraidė „Laimiuko“ lektuvėlyje dailininkės Eva iš Vokietijos ir Karmė iš Ispanijos.

„Vaivorykštė“ – įvairiausiomis spalvomis vaikams kuriantys žmonės – dailininkai, poetai, rašytojai, kompozitoriai.

Žurnale daug puikių iliustracijų.

Jas kuria 6-7 metų dailininkai.

Tekstus rašo įvairūs autoriai, kurie myli vaikus, žino ką ir kaip įdomiai jiems papasakoti.

Laimiukų draugai!

Tai konkursas, kur vaikai vaizduoja savo laimiukus ir siunčia juos „Laimiuko“ žurnaliukui.

Įdomiausius kūrinius spausdinami „Laimiuke“.

Štai keletas jų:

Taip pat žurnaliuke daug konkursų, užduočių, kurių nugalėtojai gauna prizus.

Ši eilėraštuką sukūrė „Keistuolių teatro“ aktoriai A. Giniotis ir A. Kaniava.

Mes ne graikai, ne gruzinai,
Ne grafi ir ne grafinai,
Mes ne grybai, ne grybukai,
Ne graužikai, ne graužukai.
Mes ne griežčiai, ne grūdai,
Ne grūžliai, ne grambuoliai.
Ir ne grūdai, ir ne grasiai,
Ir ne grumstai, ir ne grąžtai,
Ne granatos, ne granatai.
Ir ne grotai, ir ne grikliai,
Ir ne gramai ir ne gripai,
Mes juk broliai, broliai Grimai!
Mes atėjome ne plepėti,
Ne paršeliais pakriuksėti,
Ne palangėm palakstyti,
Ne padangėj paskraidyti,
Ne paukšteliais paburkuoti,
Ne panelių pabučiuoti,
Ne pakaušį pakasyti,
Ne patrankų pavalyti,
Ne pakurti ar padegti,
O į paslaptį patekti,
O sukurti ir pasekti,
Pasaką vaikams pasekti!
Ir pasaką išgirs visi visi,
Pabeldžiant į duris.
Kiekvieną mažą širdį aplankys
Stebuklo ilgesys.
Ir broliai pasiims tave drauge
Į pasakų pilis.
Vaivorykštės keliu tave nuves
Į tolimas šalis.

Apie Grimus pasakoja Kristina

Pasakoti apie brolius Grimus reikėtų pradėti žodžiais, kuriais prasideda visos pasakos: „Seniai seniai...“ mat gimė jėdu daugiau nei prieš du šimtus metų (Jakobas 1785–aisiais, Vilhelmas metais vėliau). Jėdu – vyriausi iš devynių vaikų, tarp kurių visų numylėtinė – vienintelė sesutė Lota. Grimų tėtis Filipas Vilhelmas buvo teisininkas. Jų pasiturinti šeima gyveno dideliame gražiam name Hanau mieste Pietų Vokietijoje.

Nors ir ne dvyiniai, Jakobas ir Vilhelmas buvo neperiskiriamai. Vaikystėje ir studijuodami gyveno viename kambaryje, abu pasirinko teisės mokslus, abu visai nenorėjo dirbti advokatais ir tapo bibliotekininkais, o paskui profesoriais, bet ir tada jėdviečių darbo kabinetai buvo greta. Kai sulaukęs 39 metų Vilhelmas sukūrė šeimą – vedė (pasakininkę!) ir susilaukė sūnaus, vienišius Jakobas persikėlė gyventi į brolio namus. Tačiau brolių charakteriai skyrėsi: Jakobas buvo santūrus, netgi užsisklendęs, o Vilhelmas – atviras, linksmo būdo, mėgo draugiją.

Jau sulaukę garbaus amžiaus ir būdami profesoriai Jakobas ir Vilhelmas vis prisiminėdavo smagius dalykus iš vaikystės: kaip žvelgdavo į jaukią židinio ugnį, skanaudavo kvapniuos meduolius, pūsdavo muilo burbulus, rinkdavo kriaukleles, akmenėlius... ir, žinoma, kaip klausydavosi pasakų, kurias sekdavo vyresni giminačiai!

Juk anais laikais, kai ir knygelės buvo didžiulė retenybė, pasakos buvo geriausia pramoga ilgais rudens ar žiemos vakarais. Vien dūkti ir išdykaukti lauke broliukai negalėjo. Jie buvo dailiai rengiami ir visur privalejo gražiai elgtis. Nagi pabandyk aprenktas baltu kostiumu įsikurti į medį...

Jakobui tebuvo 11, o Vilhelmui 10 metų, kai mirė jų tėtis. Vos 23 metų sulaukusi Jakobui netekus ir mamos reikėjo pasirūpinti visa gausia šeima. Vilhelmas tuo metu sirgo. Galbūt labai sunkų metų jiems padėjo ištverti pasakos? Mat broliai jau buvo pradėję jas rinkti. Vaikystėje išgirsti besisvečiuojančių giminačių pasakojimai tapo tikru suaugusių brolių hobiu! Jų nebaugindavo ilgos kelionės vežimu arba karieta, jei tik nugirdavo, kad kokioje nors atkampioje vietoje gyvena daug pasakų žinantis žmogus. Kartais prie brolių prisidėdavo ir sesuo Lota. Nuo savęs rinkėjai stengdavosi nepridurti nieko – juk mokslininkams svarbu viską kuo tiksliau užrašyti. Iš viso broliai užrašė daugiau kaip 200 pasakų – tarp jų ir tas, kurias dabar vadiname garsiausiomis visų laikų pasakomis: „Jonuoka ir Grytuokė“, „Raudonkepuraite“, „Snieguolė“, „Pelėnė“, „Eriškė-rožė“, „Bremeno miesto muzikantus“, „Karalaitį varlę“...

Tiesą sakant, tarp tų pasakų buvo tokių, kurios anų laikų suaugusiems prilygdavo šių dienų siaubo filmams.

1812 metais broliai Grimai išleido pirmąjį pasakų rinkinį, o 1816 išėjo antrasis, sušvelnintas ir labiau vaikams pritaikytas leidimas, prie kurio prisidėjo ir brolis Lūdvigas Emilis – jis nupiešė iliustracijas. Jakobas Grimas išgarsėjo ir kaip mokslininkas – jis parašė vokiečių kalbos gramatiką ir pradėjo sudėtingą vokiečių kalbos žodyno sudarymo darbą, kurį po šimto metų užbaigė jau kiti mokslininkai.

Pasaulio naujienos

(Pirmas AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimai)

EUROPA

ROMA

Ketvirtadienį Vatikanas paskelbė popiežiaus Jono Pauliaus II testamentą, kuriame jis rašo 2000 m. svarstęs galimybę atsisakyti. „Tikiuosi, kad Jis padės man suvokti, kiek ilgai privalau tęsti savo tarnystę“, rašoma testamente. Popiežius teigė dirbiantis tol, kol Dievas nesiliaus teikęs jam stiprybės tai daryti. Iš dokumento taip pat paaiškėjo, kad Jonas Paulius II svarstė galimybę būti palaidotas Lenkijoje, bet galiausiai nusprendė palikti tai sprendžiamam Kardinolų kolegijai. Popiežiaus testamentas prasideda žodžiais: „Budekite, nes nežinote tos dienos, kai ateis mūsų Viešpats“.

Nuo pirmadienio, kai tikintieji gali atiduoti paskutinę pagarbą velionii popiežiui Jonui Pauliui II, i sostinė suvažiuo daugiau nei 2 milijonai žmonių, praneša Romos meras Walter Veltroni. „Panašu, lyg i Romą būtų suvažiuavusi dar viena Roma“, sakė jis. Romos ir Vatikano pareigūnai pateikia gana skirtingus duomenis apie i miestą atvykstančių tikinčiųjų skaičių. Kol kas tarp susirinkusių daugiausia italų, kurie atvyko atsisveikinti su Šv. Petro bazilikoje pašarvotu popiežiumi. Iš Europos i Romą tebevažiuoja autobusai su tikinčiaisiais, kurie tikisi dalyvauti penktadienio laidotuvių.

Italija tapo pirmąja Europos Sąjungos (ES) šalimi steigėja, kuri patvirtino naująją bendrąją konstituciją. Trečiadienį šią konstituciją didele balsų persvara patvirtino Italijos aukščieji rūmai — Senatas. ES konstitucijai Italijos žemieji rūmai pritarė sausio mėnesį. Prieš

gai negu kitos ES narės, Italija nutarė nespėsti šio klausimo visuotiniu referendumu. Populistiškai Šiaurės lyga, priklausanti ministro pirmininko Silvio Berlusconi valdancijai daugumai, dokumentui nepritarė.

VATIKANAS

JAV prezidentas George W. Bush Vatikane pirmasis iš pasaulio vadovų atsisveikino su popiežiumi Jonu Pauliumi II. G. W. Bush i Šv. Petro baziliką nuvyko vos atskridęs i Italiją kartu su JAV delegacija, kurioje yra ir du buvę prezidentai — demokratas Bill Clinton ir respublikonas George Bush. JAV delegacijoje taip pat yra prezidento žmona Laura Bush bei valstybės sekretorė Condoleezza Rice. Dabartinio JAV vadovo pozicija daugeliu socialinių klausimų buvo labai panaši i popiežiaus, tačiau Irako karo klausimu jie visiškai nesutarė.

RUSIJA

MASKVA

Buvusio Rusijos naftos kompanijos „Jukos“ vadovo Michail Chodorkovskij gynėjas, baigdamas kalbėti teismo procese vykusioje šalių ginčuose, vylėsi, kad bus laikomasi teisingumo ir jo ginamasis, taip pat „Jukos“ akcininkas Platon Lebedev, bus paleisti i laisvę. Ketvirtadienį i teismo posėdį buvo atėjęs „Komiteto-2008“ pirmininkas Gary Kasparov. Jis pareiškė nuomonę, kad ši byla yra „politinis užsakymas“. Jis vylėsi, kad jo „buvimas teismo posėdyje kaip nors parems tuos, kurie yra teisiamųjų suole“.

AZIJA

KABULAS

Po didžiausios JAV karinio sraigtasparnio katastrofos Afganistane, per kurią žuvo mažiau

sia 16 žmonių, toliau ieškoma dviejų dingusių JAV kariškių. 13 sraigtasparnio „Chinook“ avarijos aukų yra JAV kariuomenės nariai, o likę trys žuvusieji — civiliai asmenys, kuriuos samdė JAV Vyriausybės rangovai. Manoma, kad dingę JAV kariškiai, kurių pavardės buvo įrašytos skrydžio deklaracijoje, taip pat žuvo. JAV dėl šios avarijos kaltino blogą orą ir tvirtino, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako parlamente naujuoju prezidentu ketvirtadienį paskelbtas kurdų vadovą Jalal Talabani, kuris beveik keturis dešimtmečius kovojo su Bagdad režimu. Nacionalistas veteranas, kuris savo teritorijoje Šiaurės Irako kalnuose vadinas tiesiog „Mumu (Dėde) Jalal“, yra žmogus, kuris visada vadovavosi tik savo paties principais. Sėkmingas jo prezidentavimas galėtų labai pagerinti kurdų santykius su Irako arabais. Kita vertus, nerami labiausia sostinėje galėtų dar labiau pabloginti šiuos įtemptus santykius, kuriuos komplikuoja metų metus trukusi nesantaika.

TEHRAN

Užpuolikas, kuris vienoje Teheran mokykloje įkaitais laikė pradinukus ir jų mokytojus, pasidavė, ir įkaitai buvo išvaduoti. Irano specialiosios pajėgos apsupo berniukų pradinę mokyklą, esančią prestižiniame rajone Irano sostinės šiaurėje, kur Kalasnikov automatu ginkluotas vyras maždaug 8 val. 30 min. ryto vietos laiką paėmė įkaitais apie 200 moksleivių ir mokytojų. Tačiau vyriškis maždaug po dviejų su puse valandos pasidavė. Užpuolikas galbūt yra kareivis, tačiau nežinoma, kas jį paskatino taip pasielgti.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalauskaitė

Sixty fifth lesson. (Siksty fifth lesson). — Šešiasdešimt penkta pamoka.

Fundraiser. (Fandreizer) — Lėšų telkimas.

Our school band needs new uniforms, but it's not in our budget. (Aur skul bend nyds nju jūniforms, bat its nat in aur badzet) — Mūsų mokyklos orkestrui reikia naujų uniformų, bet tai nenumatyta mūsų biudžete.

Our band is invited to participate in a parade downtown, they can't go with the uniforms they have now. (Aur bend is invited tu partisipeit in e pareid dauntaun, thei kent gou uit tha jūniforms thei hev nau) — Mūsų orkestras yra pakviestas dalyvauti parade miesto centre, jie negali dalyvauti su dabar turimomis uniformomis.

The only way that we can pay for the uniforms is to have a fundraiser. (Tha only uey thet ui ken pei for tha jūniforms iz tu hev e fandreizer) — Vienintelis būdas, kaip galėtume sumokėti už uniformas, yra suruošti lėšų telkimo vakarą. What would you suggest we do to raise the funds? (Uat uod ju sagdžest ui du tu reiz tha fands) — Ką tu patartum daryti, kad sutelktume lėšų?

There are many options, like a school picnic with a lottery, selling candy, a bake sale, washing cars, let's think about it. (Ther ar meni apšians, laik a skul piknik uit e latery, seling kėndy, e beik sel, uošing cars, lets think ebaut it) — Yra daug pasirinkimų, kaip mokyklos gegužinė su loterija, galima parduoti saldainius, namie keptus pyragus, plauti mašinas, pagalvokime.

I like the idea of having a school picnic, inviting all the students with their parents and teachers. (Ai laik tha aidija af heving e skul piknik, invaiting ol tha students uit ther perents end tyčers) — Man patinka mintis suruošti mokyklos gegužinę, pakviečiant visus mokinius su tėvais ir mokytojais.

We could ask the band to perform, that way they will be included in the purchase of their own uniforms. (Ui kud esk tha bend tu perform, thet uey thei uil by inkluded in tha pūrcas af ther own jūniforms) — Mes galime paprašyti, kad orkestras atliktų programą, tuomet jie bus įjungti i savo uniformų pirkimo vakarą.

That's a good idea, now we need a chairman who will organize the picnic and collect items for the lottery. (Thets e gud aidija, nau ui nyd e čerman hu uil organaiz tha piknik end kolekt aitem for tha latery) — Tai gera mintis, dabar mums reikia pirmininko, kas galėtų suorganizuoti gegužinę ir rinkti daiktus loterijai.

I think that we should present our idea to the head of the music department and let them decide if that's what they want to do. (Ai think thet ui šud prezent aur aidija tu tha hed af tha mjuzik department, end let them disaid uat they want tu du) — Aš manau, kad mes turėtume savo sumanymą pateikti muzikos skyriaus vadovui ir leisti jam apsispręsti, ką nori daryti. You are right, we can't do this by ourselves. (Ju ar rait, ui kent du this bai aurselvs) — Tu esi teisus, mes to negalime daryti vieni patys.

DRAUGAS, 2005 m. balandžio 8 d., penktadienis

5

Brangiam sūnui ir broliui

A + A

EDVARDUI TUSKENIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame tėvelį ANTANĄ, seserį ELENA, brolių ALBERTĄ ir kartu liūdimė.

Gailė ir dr. Robertas Vitai

Beveik trys ketvirtadaliai Lietuvos gyventojų nesportuoja

Beveik trys ketvirtadaliai lietuvių visai nesportuoja ir tik kas ketvirtas sportuoja savo malonumui bei renkasi aktyvius užsiėmimus gamtoje. Tai rodo didžiausios Baltijos šalyse sporto aprangos bendrovės „Audimas“ užsakymu atliktas tyrimas apie Lietuvos gyventojų sportavimo įpročius.

Apklauso duomenimis, 27 proc. šalies gyventojų laisvalaikio nors kartais bėgioja, važinėja riedučiais, riedlenėmis ar užsiima kitų šakų lauko sportu. Mankštintis treniruoklių salėse ar užsiimti mankšta linke apie penktadalis apklaustųjų. Daugiau kaip pusė atsakiusių laisvalaikio bent kartais aktyviai laiką leidžia gamtoje, renkasi dviračių ar baidurių žygius, keliones pėsčiomis.

Sportuojančių žmonių kasmet daugėja — tai atspindi ir „Audimo“ sporto aprangos pardavimų augimas. Tyrimas rodo, kad sportavimo įpročiai priklauso ir nuo finansinės padėties, todėl tikėtina, kad kylant gyvenimo lygiui sportuojančiųjų toliau daugės“, — komentavo rezultatus „Audimo“ pardavimų direktorius Arvydas Povilaitis.

Sportavimo įpročiai priklauso ir nuo gyventojų išsilavinimo. Tarp aukštąjį mokslą baigusių žmonių sportuojančiųjų daugiau nei tarp žemesnio išsilavinimo. Pagal pajamas daugiausia sportuojančiųjų tarp geriausių

(Elta)

SKELBIMAI

PASLAUGOS

AgS Šildymas Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
val per para ESTIMATE
7 dienos per savaitę 773-778-4007
773-531-1833

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650;
2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukš. S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURTA

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaide

SIŪLO DARBA

Jobs available in WI.
Eng, DL, Exp. required.
SS helpful, pay \$90 and up.
Call 262-657-8044.

Caregiving jobs in Wisconsin

1. Need Italian speaking man or woman to take care of Italian man
2. Experienced male or female caregiver needed for woman on dialysis, must be able to transfer a 180 lb person, must have DL SS; medical background a plus.
CALL 262-657-8044.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas
3 kamb. 1 mieg. butas.
\$430 per mėn.
Tel. 708-275-2070

NEKILNOJAMASIS TURTA

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-864-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

SKELBIMAI

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS
SIŪSKITE PER
ATLANTIC Express Corp.
YRA GALIMYBĖ
UŽSISAKYTI KONTEINERĮ
SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA, BALTARUSIJA
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ.
PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAI RANKAS.
1-800-775-SEND
Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st Str. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78 Th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747
Stephen M. Oksas, President
Patarnaujame Čikagos ir Apvinklių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Antram gyvenimui ligonius prikelia gerumas

Atkelta iš 1 psl.

Iš 37 pacientų, kuriems buvo persodinta širdis, gyvena apie 10 žmonių. Vienas jų — Saulius Beniušis. 35 metų vyras, iš Tauragės i Santariškių klinikas atvykęs profilaktiniam patikrinimui, teigė nejaučiantis, kad jo krūtinėje jau 5 metus plaka kito žmogaus širdis.

Kita savaitę po širdies persodinimo namo i Šiaulius pla-

nuoja grįžti ir Aleksandras Šambaris. Jis sakė esantis laimingas, sulaukęs tinkamo donoro. Svetima širdis jo krūtinėje pradėjo plakti kovo 18 d.

Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų generalinio direktoriaus Aleksandro Laucevičiaus teigimu, pastaraisiais metais pacientų išgyvenamumas po širdies persodinimo padidėjo ir pasiekė pasaulinį

lygį, o širdies persodinimus atliekantys medikai „susistygavo“.

„Jei ir toliau seksis, Santariškės galės pretenduoti tapti Baltijos šalių pavyzdiniu persodinimų centru“, prognozavo klinikų vadovas.

Šiuo metu širdies persodinimo laukia 40 žmonių. Iš jų 3-4 pacientai nuolat guli Santariškėse ir yra kritiškos būklės.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIO „Grandis“ metinis koncertas su kapela „Sodžius“ vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje, sekmadienį, gegužės 22 d. Pradžia 3 v.p.p. Po koncerto pasivažiavime, pasidžiaugsime jaunųjų ir vyresniųjų šokėjų gabumais ir tada kviesime apsilankiusią publiką įsiminti folklorinius šokius, kuriuos praves „Grandis“ mokytojai. Tai 46-ųjų „Grandis“ veiklos metų pabaigos šventė, kurią gražiai praturtins „Sodžius“ kapela. Bilietus galima įsigyti iš anksto, skambinant Onutei Smilginei, tel. 708-226-9482.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS organizuoja autobusą į „Cavallera Rusticana“, balandžio 27 d., ir į „Žuvėdrą“ gegužės 1 d. Į operą autobusus išvyksta 1.30 v.p.p., į „Žuvėdrą“ – 2.30 v.p.p. iš Pasaulio lietuvių centro. Autobuso vietas užsakyti galima telefonu 708-246-0756. Kaina 10 dol. žmogui.

JAV LB KULTŪROS TARYBA yra dėkinga už aukas ruošiant leidinį „Lietuvių židinių pėdsakai Amerikoje“. Po 100 dol. aukos: Albinas ir Gražina Reškevičiai, dr. Jurgis ir Dalia Anysai, Magdalena Stankūnienė, LB Brighton Park apylinkė ir 50 dol. Feliksas ir Janina Bobinai. Aukos prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154. Aukos nurašomos nuo fed. mokesčių.

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS, žinomas dokumentinio kino režisierius, poetas, publicistas, pasakų vaikams kūrėjas ir dainų autorius bei atlikėjas, gegužės 8 – 25 dienomis lankysis Amerikoje. Pirmasis susitikimas su V. Landsbergiu įvyks gegužės 11 d., St. Petersburg, FL, o gegužės 14–15 dienomis Los Angeles. Jis atvyksta JAV LB Kultūros tarybos kvietimu.

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ RĖMĖJŲ draugija rengia „Games Bingo Party“ žaidimų popietę, balandžio 24 d., sekmadienį, 2 v.p.p. Marijos aukštesniosios mokyklos patalpose (67 gatvė ir California Ave.) Įėjimas iš kiemo pusės nuo 12 v.p.p. Bus galima nusipirkti užkandžių: kugelio, dešrelės, pyrago ir kavos. Bus parduodami skantų namuose kepti pyragai ir duona. Seselės rėmėjos kviečia apsilankyti, linksmai praleisti laiką draugų tarpe ir paremti Šv. Kazimiero seserų vienuolyno reikalus.

FILATELISTŲ DRAUGIJA „LIETUVA“ šaukia visuotinį narių susirinkimą 2005 m. balandžio 10 d., sekmadienį, 12.30 v.p.p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Gintaro salėje. Po susirinkimo – vaišės ir pabendraavimas. Bus fotografuojami visi dalyviai draugijos spaudai. Kviečiame draugijos narius bei visus, kurie domisi Lietuvos filatelija dalyvauti.

LIETUVIŲ FONDO NARIAI, negalintys dalyvauti LF suvažiavime balandžio 30 d., Lemonte, yra kviečiami siųsti savo igaliojimus JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkei Aušrelei Sakalaitei, adresu: 1388 Overton Dr., Lemont, IL 60439. Norintys daugiau informacijos skambinkite Aušrelei tel. 630-243-6302, faks. 630-243-6304, rašykite e-paštu: ausreles@comcast.net.

GEGUŽĖS 1 D., 12.30 V.P.P. kviečiame į Pal. Jurgio Matulaičio misijos Lemonte ruošiamus Motinos dienos pietus.

Pabendrausime su motinomis, prisiminsime Amžinybėje esančias. Bus trumpa programa, pietūs, paruošti Aldonos Šoliūnienės ir Antano Andriekaus muzika. Stalus ir pavienes vietas prašome užsakyti pas Astą Reitnerienę, tel. 708-301-1790, arba Baniutę Kronienę, tel. 630-968-0184.

BALANDŽIO 17 D., SEKMADIENI, tuoj po 9 v.r. šv. Mišių, Šv. Antano parapijos patalpose, kavinės kambaryje vyks LB Cicero skryčiaus metinis susirinkimas. Jame bus aptariama 2004 m. valdybos veikla, izdo patikrinimo protokolo skaitymas, naujos valdybos rinkimai bei susirinkimo dalyvių pasiūlymai ir patarimai. Galima bus įnešti solidarumo mokesčių. Prieš susirinkimą vaizsinės kugelių, pyragais su kavute. Vlada kviečia gausiai dalyvauti.

DU NEMOKAMI BILIETAI Lietuvą ir atgal LOT oro linijomis – tai kelionių agentūros „Vytis Tours“ suteiktas prizas, kurį galėsite išlošti loterijoje. Laimingi bilietai bus traukiami Amerikos lietuvių televizijos 10-mečio pokylio metu. Pokylis vyks balandžio 17 d., sekmadienį, 6 v.v. Willowbrook Ballroom didžiojoje pokylių salėje Willow Springs priemiestyje. Kviečiame visus dalyvauti ir taip paremti lietuvių televizijos laidas. Daugiau informacijos tel. 708-839-9022, e-paštu: altv@comcast.net.

VAKARAS „SAPNAS“ su dainininkais Liveta ir Petru Kazlauskais įvyks šeštadienį, balandžio 16 d., 7 v.v., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais, prieš ir po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Į labdaros vakarą visus maloniai kviečia „Saulutė“ Lietuvos vaikų globos būrelis.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygardos valdyba kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 23 d., Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Lauksime JAV LB apylinkių valdybų, JAV LB Tarybos narių ir visų apygardos narių, kuriems rūpi JAV LB veikla. Dėl informacijos skambinti Aušrelei Sakalaitei, tel. 630-243-6302.

VISUOMENINĖ AMERIKOS LIETUVIŲ tarybos veiklos konferencija, rengiama ALTO Čikagos skryčiaus, vyks šeštadienį, balandžio 16 d., 10 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje (6500 S. Pulaski Rd. Čikagoje). Visus kviečiame dalyvauti ir pasidalinti savo mintimis ir pasiūlymais ateitį. Po konferencijos vyks vaišės. Daugiau informacijos ALTO raštinėje, tel. 773-735-6677.

JAMŽINKIME LIETUVIŲ IŠEIMIJO turtą! JAV LB Kultūros taryba imasi darbo įamžinti tai, kas buvo pastatyta, nupirka, įkurta lietuvių imigrantų pastangomis, išleidžiant knygą „Lietuvių židinių pėdsakai JAV“. Jau trejus metus renkama informacija ir nuotraukos. Knyga redaguojama Lietuvoje (red. Audronė Škiudaitė). Ji bus užbaigta šiais metais. JAV LB Kultūros taryba prašo finansinės paramos šiam istoriniam projektui užbaigti. Visi aukotojai – parapijos, LB apylinkės ir pavieniai asmenys – bus įrašyti į knygą. Aukos prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

Kovo 29 dieną, Šv. Kryžiaus ligoninėje staiga mirė, ilgesnį laiką negalavęs, ilgametis Lietuvių operos narys, muzikologas, Žilėvičiaus-Kreivėno muzikologijos archyvo direktorius Kazimieras Skaisgiris.

Nuo pat atvykimo 1949 metais į Ameriką, Kazys visa siela įsijungė į Čikagos lietuvių muzikinį gyvenimą: dainavo bei giedojo choruose, o kai 1956 metais įsisteigė Lietuvių opera, jai pašventė savo muzikinį talentą, išsilavinimą ir energiją. Choriui ir solistams jis paruošė natas, 10 metų valdyboje ėjo įvairias pareigas, kurių imdavo draugų prikalbintas, kai ten atsiradavo trūkumas. Paskutiniiais metais, gyvenimas su draugais Beverly Shores, Indiana ir dėl nuotolių negalėdamas pastoviai lankyti repetičių, bet turėdamas gerą muzikinį išsilavinimą, Kazys pats pasirodavo choro partijai, o prieš premjerą atvykdamas į baigiamąsias repeticijas bei talkindavo spektaklių pastatyme, kai į jį kreipdavosi valdyba.

Valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, atsisveikindamas su velioniu savo žodyje, penktadienio vakare Brady-Gill laidotuvių namuose, pastebėjo, kad Kazys atlikdavo tokius darbelius, kurių kiti nesugebėdavo ar nesiimdavo. Jis viską atlikdavo tyliai, nesireklamuodamas, nesitikėdamas ir nelaukdamas už įdėtą darbą padėkos. Ligos kamuojamasis, lyg nujausdamas gyvenimo saulėlydį, paprašė valdybos pirmininką, kad jo pavardės nebeįtrauktų į choristų sąrašą rengiamojo spektaklio programoje.

Atsisveikinant, po valdybos pirmininko įžangos, Operos vyrų choras, prie kurio prisijungė ir keletas anksčiau chore dainavusių velionio draugų, pagiedojo tradicinę, graudžiai

Kazimieras Skaisgiris.

nuskambėjusią giesmę, P. Yon „Requiem“.

Kunigas Rimvydas Adomavičius, Šventčiausio Mergelės Marijos Gimimo parapijos vikaras, jautriu žodžiu apibūdino velionį Kazimierą, kokį jam teko pažinti trumpai besidarbui šioje parapijoje. Nereikia daug kalbėti apie Kazimierą – jis buvo mielas, visiems prieinamas, atsidedantis visų labui, švelnus – nieko neužgaunantis. Jis darbavosi Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, buvo ilgametis jos vargonininkas. „Jis atlikdavo daug darbų, apie kuriuos mažai kas žinojo: prie vargonų nušluostydavo dulkes, nuplėsdavo laiptus ir grindis. Kazimieras mylėjo muziką – jo gyvenimas buvo giesmė Dievui ir žmonėms. Jis neturėjo Amerikoje artimų giminių, bet turėjo visus mus, kurie susirinkome šį vakarą atsisveikinti ir palydėti jį į Amžinybę“, – kalbėjo kun. Rimvydas. Po kun. Rimvydo žodžio, koplyčios skliautus sudrebino vyrų choro sugiedotas J. Gruodžio „Tėve mūsų“.

Kompozitorius Faustas Strolia, atsisveikindamas muzikų vardu, peržvelgė velionio gyvenimą nuo jaunystės iki paskutinio jo gyvenimo dienų.

Minėjo jo negestantį idealizmą, atsidavimą muzikai, žmonėms; jo nepaprastą rūpestingumą atliekamoms pareigoms. Velionis buvo ilgametis „Muzikos žinių“ redaktorius – visą darbą tempė ant savo pečių. Jis bendradarbiavo periodinėje spaudoje, rašydavo gražiai taisyklingą lietuvių kalbą. Kazimieras ilgai mokytojavo Kristijono Donelaičio lituanistinėje mokykloje, Čikagoje, taip pat vadovavo „Dainuojančių žemaičių“ trio dainininkams. Tarnaudamas Dievui ir artimui, jokių turtų jis nesusikrovė.

Jaunimo centro vardu su velioniu atsisveikino Petras Petrutis, kuriam tekdavo dažnai su velioniu susitikti ir bendrauti Lituanistikos institute; apibūdino jo kruopštumą, darbštumą bei rūpestingą pareigų atlikimą. Muzikas Ricardas Sokas prisiminė Kazimiero nuosirdumą bei draugiškumą, kurį patyrė tik atvažiavęs į Ameriką. Susitikęs Kazimierą prie vargonų džiaugėsi, kad kalbasi kaip su sau lygiu – be jokio išdidumo. Pats būdamas neturtingas, bandė net padėti jam finansiškai. Visi jo padary-

K. Skaisgiris vargonuoja Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje.

ti geri darbai, susilauks atpildo pas Aukščiausiąjį dangų.

Saulėtą šeštadienio rytą nemažas būrys draugų bei pažįstamų susirinko į koplyčią paskutiniam atsisveikinimui su Kazimieru. Maldas prie karsto sukalbėjo kun. J. Kuzinskas. Taip pat jis celebravo bažnyčioje šv. Mišias, o prie jo prisijungė ir koncebravo kun. A. Markus, kun. A. Zakarauskas, kun. V. Mikolaitis ir kun. R. Adomavičius. Mišių skaitinius atliko diakonas V. Paškauskas. Šv. Mišių metu giedojo parapijos choras, prie kurio solo giedojimu prisijungė broliai Darius ir Marius Polikaiciai. Vargonais palydėjo Jūratė Grabliauskienė.

Savo pamokslu kun. R. Adomavičius tęsė koplyčioje apie velionį Kazimierą pasakytas mintis. Gyvenimas yra akimirka ir begalybė. Akimirka dingsta, o begalybė tęsiasi. Trapus kaip plauštelės skrydis, toks buvo Kazimiero gyvenimas, tokį jį pažinojome, tokį visada ir atsiminsime – pavyzdingas, skubantis tarnauti žmogui ir Dievui; savo muziką ir grojimu garbino Dievą, mylėjo artimą. „Kaip gera

gyventi Dievo meilėje“, – šią dieną sakytų Kazimieras. Jis mylėjo ir garbino Dievą – malda ir meile mes ir palydime Kazimierą pas Aukščiausiąjį.

Po pamaldų, į kapines velionį palydėjo toli nusitęsianti mašinų vilkstinė. Prie kapo maldas sukalbėjo kun. J. Kuzinskas, dalyvavo taip pat kun. A. Zakarauskas ir dij. V. Paškauskas. Karsto nešėjai buvo V. Momkus, J. Vidžiūnas, V. Prialgauskas, E. Jokuškauskas, V. Lekeckas ir V. Jodka. Prie gelėm apkrauto karsto, Operos vald. pirm. V. Momkus pravedė giesmės „Marija Marija“ ir „Lietuva brangi“.

Kadangi velionis Amerikoje neturėjo artimųjų giminių, laidotuvių reikalais rūpinosi artimas jo dar iš Vokietijos laikų bičiulis Augustinas Orentas su žmona. Jie sukvietė laidotuvių dalyvius į „Seklyčią“ šermenį pietums, kurių metu, Augustinas padėjo visiems suteikusiems Kazimierui paskutinį patarnavimą.

O Kazimieras dabar įsijungė tarpan tų, kuriuos prieš keletą metų aprašydamos „Drauge“ Lietuvių operos veterano Petro Čelkio mirtį, visus ištaisį jis suminėjo. Jis surašė iki tada mirusių kompozitorių, dirigentų, režisierių, solistų, akompaniatorių, žurnalistų, baletininkų, scenos darbuotojų, grimojuotojų ir 53 Operos choro dainininkus, kurie savo giesmėmis jau garbina Aukščiausiąjį ir į savo tarpą dabar priims dar vieną Lietuvių operos dainininką. Velionis K. Skaisgiris, tarp kitų išpareigojimų, labai rūpestingai ir kruopščiai ilgą laiką Lituanistikos institute, Jaunimo centre, tvarkė Muzikologijos, o kartu ir Lietuvių operos archyvą. Kas tęs jo darbus toliau?

Juozas Končiū

Spaudos apžvalga

„Skautų aidas“

Kovo-balandžio mėn. „Skautų aidas“ rašoma apie v.s. Kęstą Pažemėnį, 2004 m. birželio 2 d. apdovanotą Geležinio vilko ordinu. Straipsnyje rašoma: „Visa Pažemėnų šeima – skautiška. Žmona Mirga – skautininkė. Sūnus Aidis ir abi dukros Vaiva ir Laima dalyvauja skautiškoje veikloje. Gi Laima kasmet šeimininkauja 'Rambyne'. Kartu stovyklauja ir antukai Lina, Lulu ir Jack...“

2005 m. sausio 15 d. v.s. Gilanda Bartytė-Matoniene taip pat apdovanota Geležinio vilko ordinu.

Toliau žurnale spausdinami lietuvių skautų sąjungos tarybos pirmijos, lietuvių

„I laisvę“

Redaktoriaus pastabose, žurnalo redaktorius Vidmantas Vitkauskas rašo tema „Ne jubiliejiškas jubiliejus“. Tai pamatymai apie Fronto bičiulių organizacijos patikėtą jam svarbią užduotį – žurnalo „I laisvę“ redagavimo darbą.

Skiltyje „Laikas ir idėjos“ spausdinamas Vytauto Volerto straipsnis „Mūsų dvidešimtasis šimtmetis“. Įdomus ir aktualus arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus straipsnis „Politinis, visuomeninis ir religinis gyvenimas“. Taip pat vertas dėmesio V. Vitkausko pokalbis su Lietuvos ambasadoriu prie NATO Ginte Damušte, straipsnyje „Pirmieji žingsniai naujų darbų verpetuose“.

Šioje skiltyje taip pat spausdinamas Juozo Kojelio

pranešimas, skaitytas 2005 m. sausio pabaigoje LFB Los Angeles sambūrio 40-ame politiniame studijų savaitgalyje. Skiltyje „Praeitį ir dabartį“ spausdinamas dr. Mindaugo Blonzelio straipsnis „Lietuvos išlaisvinimo taryba“

skautių seserijos vadijos ir lietuvių skautų brolijos vadijos pranešimai.

Šiame „Skautų aidas“ numeryje yra fil. Ritonės Rudaitienės straipsnis apie susitikimą su fil. generolu mjr. Jonu Kronkaičiu. Skaitykite apie būsimą skautų stovyklą „Romuvos“ stovyklavietėje, Ravenscliff, ON, Kanadoje. Stovyklauti skautai vyks liepos 23–30 dienomis.

Žurnale taip pat aprašomas skautiškas gyvenimas ir veikla iš Amerikos, Kanados ir Lietuvos. Pabaigoje spausdinamos lietuviškos skautybės fondo žinios ir skyrelių vaikams.

bei Antano Tylos mintys apie Nepriklausomybės Aktą ir lietuvių tautos pilietinę savimone.

„Portretai“ – skiltis apie žmones. Šiame numeryje Bernardo Šakno pasakojimas apie dr. Rožę Šomkaitę.

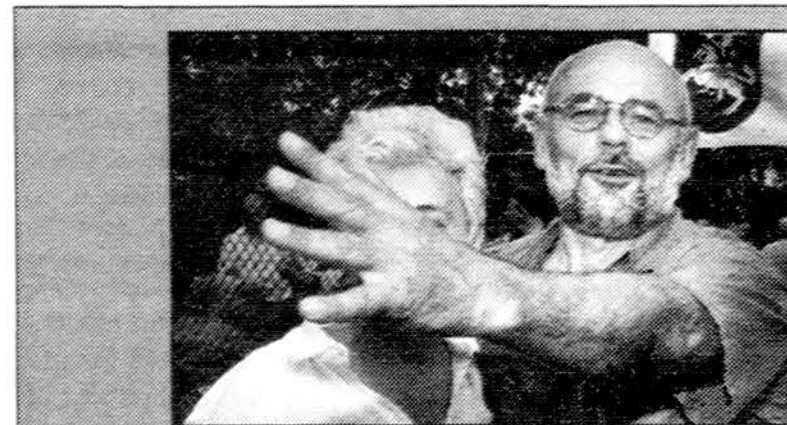
„Atminties“ skiltyje Aldona Žemaitytė rašo apie Vytautą Kubilį, straipsnyje „Tylusis rezistentas Vytautas Kubilis“.

„Knygų lentynoje“ Viktorijos Skrupskelytės recenzija knygai „Pradžioje buvo žodis...“

Žurnalo pabaigoje aprašomi įvykiai ir darbai, žinutės ir kita naudinga informacija.

Parengia Vitalija Pulokienė

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

JONAS KUPRYS FOTOGRAFIJOS

2005 m. BALANDŽIO 22 d. 7.30 v.v. PARODA

ČIURLIONIO GALERIJOJE

ČIURLIONS GALLERY • 5400 S. CLAREMONT, CHICAGO, ILLINOIS

Dėmesio! Klausimas skyreliui „Jūsų požiūris“

Artėja Lietuvių fondo metinis suvažiavimas, kuriame bus priimti ir patvirtinti nauji įstatai. Kaip žinome, įstatai sukelia daug ginčų tarp LF ir JAV LB. Siektas taikus ir protingas susitarimas, atrodęs pasiektas, vėl prasiveržia nepasitikėjimo šūksniais.

Lietuvių fondas teigia susitaręs su Lietuvių bendruomene dėl naujų įstatų. Lietuvių bendruomenė, savo ruožtu, tai neigia.

Gerbiami skaitytojai, kaip jūs manote, ar įmanomas LF ir JAV LB tarpusavio taikus bendradarbiavimas?

☐ Taip ☐ Ne

Kaip, jūsų nuomone, būtų galima suderinti visiems lietuviams labai svarbią veiklą?

Komentarus siųskite į redakciją iki balandžio 25 d., adresu: 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, arba e-paštu: redakcija@draugas.org.

„DRAUGO“ SKELBIMŲ SKYRIUS TEL. 773-585-9500